

Železarn

glasilo kolektiva železarne jesenice

JESENICE, 21. APRILA 1962

ŠTEVILKA 16/IV

ZASTARELA VALJARNA

V letošnji 13. številki »Železarn« smo objavili članek: »O kvaliteti in problemih polizdelka v jeklovleku«, na katerega smo prejeli kot odgovor današnji članek. Poslal nam ga je tov. Zdravko Črv, I. asistent profilnih valjarn in ga v celoti objavljamo.

Skoraj ni delavskega sveta, na katerem ne bi govorili, da se mora naše podjetje uvrstiti med podjetja, ki proizvajajo kvalitetna jekla. Danes se vsi zavedamo, da je to edini izhod za podjetje, ki je v takem kraju, kot so Jesenice. Sirom naše domovine se je v času od osvoboditve do danes razvila ogromna dejavnost. Zrasla so nova moderna podjetja. Prav posebno se je razvila strojna in motorna industrija. Vsa ta dejavnost pa zahteva res kvaliteto jekla, tako v pogledu toleranc, kot mehanskih lastnosti. Vsa ta podjetja imajo moderne stroje, mi pa se moramo boriti, da dosežemo jeklo, kakršnega zahteva bolj moderna predelovalna industrija. Seveda pri tem ne smemo pozabiti obenem še doseganja količinskih planov.

V našem podjetju smo v neke obrate investirali visoka denarna sredstva za razne strojne naprave, toda profilna valjarna je takšna, kot je bila pred petdesetimi leti. Edino, kar se je spremenilo, je to, da smo uvedli čiščenje gredic (cagljev). Torej nov oddelek, čistilnico s 13 »Rafama« stroji in 74 zaposlenimi delavci. Namen čistilnice je, da po izvaljanju ingota v gredice na težki progi, odstranimo jeklanske kot valjavniške napake. Tako čiste gredice potem valjamo na lahkih progah, katerih izdel-

ki so v glavnem namenjeni za prodajo in jeklovleku.

V letu 1960 — prvem letu po ustanovitvi čistilnice, smo očistili 25.362 t, v letu 1961 pa 29.047 ton materiala. Torej več kot polovico letne proizvodnje! Če upoštevamo, da v profilni valjarni izvaljamo skoraj polovico kvalitete globkega vleka (Č 0147) in Č 0146, ki ne zahtevata dodatnega čiščenja, lahko rečemo, da smo vse ostale kvalitete čistili.

Pri nadaljnjem valjanju na lahkih progah se nastopi določen odstotek izmečka, vendar ni valjarne na svetu, ki bi delala brez izmečka, samo pri nas, če smo odkriti, ta odstotek zelo odstopa. Na to vplivajo subjektivni vzro-

ki — valjavniška malomarnost. Napake pa moramo ločiti in to na take, ki jih lahko v naslednjih obratih brez več vloženega dela odstranimo in take, ki jih ne moremo odstraniti. Velikokrat razne napake potencirajo interni kupci, vendar se nazadnje le ugotovi, da so ti oddelki ta material predelali, ne da bi to šlo na škodo postavljajo proti topli valjarnihovega mesečnega ali celo letnega plana. Prav ti obrati ni takšne tolerance, ki so celo ostrejšje od JUS norm. Pod takimi pogoji dela na starih napravah je nujna posledica večji odstotek izmečka.

Nujno je, da pričnemo v kolektivu prav vsi misliti na celotno podjetje in ne samo na svoj obrat. Torej, kar se ne da doseči v valjarni, bo nujno, da popravi jeklovlek. Saj je tudi cena luščenega, (dalje na 12. strani)

Kako bomo praznovali 1. maj

Praznovanje mednarodnega praznika dela bomo organizirali tudi letos v duhu ustaljenih tradicij, upoštevajoč dosedanje izkušnje v organiziranju in manifestacijah te svečanosti.

Poleg značaja mednarodnega praznika mora priti v proslavah zlasti do izraza:

— dosednji splošni jugoslovanski dosežki v gospodarstvu in družbeni izgradnji naše dežele in obenem obsežne naloge, ki stoje pred našimi delavnimi ljudmi v uresničevanju družbenega načrta;

— bratstvo in enotnost narodov Jugoslavije kot temelj naših dosedanjih zmag in napredka;

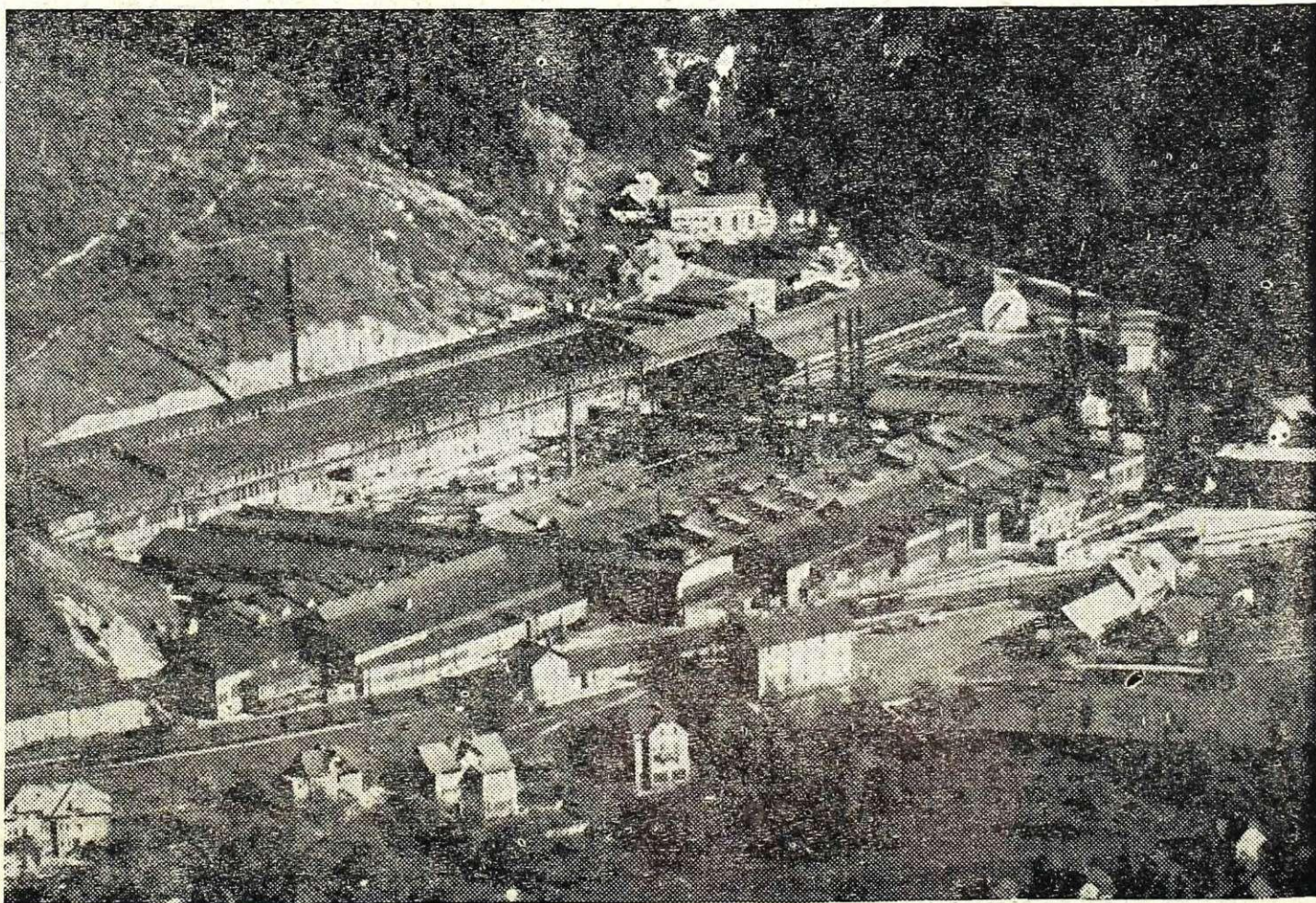
— velik prispevek Jugoslavije v borbi za mir in socializem, aktivno in miroljubno koeksistenco za odpravo kolonializma in hladne vojne in sodelovanje Jugoslavije z vsemi naprednimi silami v svetu pri uresničevanju tega načrta. Močneje moramo poudariti interna-

cionalni značaj 1. maja in internacionalna čustva naših ljudi in njihovo povezanost z delavnimi ljudmi drugih dežel v borbi za mir.

V naši občini bodo tudi letos organizirane prvomajske proslave v kolektivih, šolah in na krajevnih področjih. Tako bodo kolektivi organizirali zborovanja, izlete in druge prireditve. Posebno zborovanje pa bo na predvečer 1. maja pred gimnazijo na Jesenicah, na katerem bo govoril zvezni ljudski poslanec. Na bližnjih vrhovih bodo zagoreli kresovi in svečanemu vzdušju bo dal še večji poudarek tudi ognjemet. Prvega maja pa se bodo člani delovnih kolektivov udeležili tudi prvomajske svečanosti v Ljubljani. Če bo ugodno vreme, pa bo tudi na Poljanah organiziran shod občanov.

S proslavo 1. maja moramo ustvariti atmosfero, da bodo prvomajske prireditve pridobile na svečanosti, pestrosti in množičnosti. S. K.

28. aprila -
Prvomajska
številka
Železarn
na
16. straneh

Pogled na javorniške valjarne z Mežakle. V teh obratih imamo še precej zastarelih naprav, več o tem pa berite v članku, ki ga je za naš list prispeval dosednji predsednik CDS, tovariš Zdravko Črv

Kako smo volili

Volilna komisija za izvedbo volitev za nov Centralni delavski svet in DS EE ter UO EE objavlja naslednje rezultate volitev:

OD SKUPNO VPISANIH 7.056 VOLIVCEV JE VOLILO 6.223 VOLIVCEV, ALI 88,2 %. VOLITEV SE NI UDELEŽILO 833 ČLANOV NAŠEGA KOLEKTIVA, ALI 11,8 %, KAR ODGOVARJA DNEVNI ODSOTNOSTI V PODJETJU.

Od oddanih glasovnic za člane Centralnega delavskega sveta je bilo

VELJAVNIH 5.868 GLASOVNIC, ALI 94,3 %, NEVELJAVNIH 355 GLASOVNIC, ALI 5,7 %.

Za DS EE in UO EE je bilo oddanih 5.957 VELJAVNIH GLASOVNIC, ALI 95,7 % in 266 NEVELJAVNIH GLASOVNIC, ALI 4,3 %.

V NOV CENTRALNI DELAVSKI SVET SMO IZVOLILI 47 ČLANOV, V DS EE IN UO EE PA 539 ČLANOV.

Novi člani delavskih svetov in upravnih odborov v ekonomskih enotah

EE VISOKE PEČI

Franc Lotrič, Franc Kralj, Alojz Koželj, Emil Lah, Stane Gorišek, Marin Blaškovič, Martin Čufar, Jože Zgonc, Janez Debeljak, Franjo Kosančič, Janko Jelovčan, Dominik, Vidic, Anton Langus, Jože Gašperšič, Jernej Traven, Milan Arčon, Andrej Močnik, Cveto Dečman, Stanko Subotič, Stjepan Jeren, Franc Vergelj, Stevo Jejinić in Milenko Rajakovič.

EE MARTINARNA

Henrik Torkar, Ismet Šehović, Alojz Kocjan, Jure Bradič, Jure Antič, Anton Kelbl, Rudi Bitežnik, Janez Meglič, Pavle Celarc, Branko Markizeti, ing. Anton Zevnik, Stane Ribarič, Valentin Slivnik, Kati Bokan, Rafael Ortar, Janez Muhič, Ludvik Troha, Avgust Vister, Štefan Viner, Štefan Kovač, Alija Čatič, Stanko Bric, Franc Zupan, Miha Stevanović, Jože Rožič, Janko Čop, Karol Škoda, Ekrem Kovač, Anton Sever, Slavko Mavc, Rudi Kemperle, Andrej Zalokar, Peter Klinar, Mirko Rajtarič in Safet Keserović.

EE ELEKTROPEČ

Marjan Mrak, Jernej Pečar, Stanko Hribar, Tine Dolar, Jakob Slevce, Ludvik Berce, Stanko Pfajfar, Anton Cetinski in Franc Legat.

EE ŠAMOTARNA

Stanko Maver, Jernej Črv, Ivan Koselj, Ilija Vujatović, Cveto Pančur, Francka Crnkovič, Mahmud Dautović, Franc Demšar, Said Medić, Branko Šmid, Ivanka Simonič, Anton Delač, Anica Klemenc, Radivoj Rajković, Jože Kosmač, Ivan Ščulac in Vukoslav Antič.

EE LIVARNE

Miha Smolej, Stane Podobnik, Jože Hafner, Stane Pristov, Maks Rožič, Franc Mesojedec, Jože Osvald, Mirko Šmid, Zijad Dizdarevič, Viktor Malej, Ivan Podobnik, Filip Švajger, Anton Prezelj, Franc Rebolj st., Stane Jug, Jernej Kocjančič in Vinko Koren.

EE JAVORNIK I

Marjan Jelen, Vinko Lajoja, Marjeta Pukl, Jakob Celarc, Franc Markelj, Tomo Svetina, Leopold Pristov, Janez Rajgelj, Ivan Rajer, Anton Mežnarc, Karel Anzelc, Anton Dežman, Ferdinand Klavara, Janez Noč, Boris Lazar, Saša Sodja, Franc Brajer, Miha Hostnik, Jože Markelj, Adem Crnović, Rasim Zolič, Janez Črv, ing. Janez Bidovec, Ivan Kavčič, Franc Čuden, Karol Pekonja, Janez Iskra, Peter Frelj, Franc Soklič, Milan Homec, Meho Suhonjič, Milorad Radonjič, Mirko Podlipnik, Otilio Barbo in Jože Bergant.

EE JAVORNIK II

Tajib Osmančević, Drago Kos, Franc Zalokar, Žarko Bundalo, Milan Vrečko, Nina Gašperlin, Stanko Železnikar, Franc Fon, Hadžija Grvala, Slavko Koren, Slavko Janževac, Jože Kalajn, Kazimir Kotnik, Franc Kutrašnik, Vinko Razinger, Rudi Lahajnar, Stanko Lužnik, Anton Mlakar, Egidij Praprotnik, Andrej Vidic, Maks Pogačar, Franc Rajgelj, Ančka Verginc, Stanko Furlan, Franc Bohinc, Franc Valentar, Alojz Vidic, Jože Vidmar in Matija Zamida.

EE VALJARNA 2400

Ivan Kambič, Jože Starc, Vinko Mežek, Stanko Javh, Anton Mohar, Jože Ambrožič, Teofik Husedžinović, Vinko Petermelj, Vinko Langgo, Vlado Podlipnik, Mirko Zupan, Viktor Stendlar, Jože Rupar, Jože Ušeničnik, Anton Mrgole, Ivan Medved, Anton Dežman, Niko Jezeršek, Gojko Radočaj, Franc Šuligoj, Jaka Kliček, Hilda Belec in ing. Jaka Šranc.

EE ŽIČNA VALJARNA

Janko Škantar, Lazo Milutinović, Štefan Cigan, Franc Munda, Miloš Sodja, Ivan Koselj, Franc Koder, Slavko Filipovič, Alojz Kolman, Matija Šranc, Bogo Tušar, Anton Drab, Ivan Zajc, Ludvik Smrke, Derviš Bešić, Franc Krivec in Franc Lončner.

EE JEKLOVLEK

Pavel Potočnik, Franc Kosmač, Ruža Erjavec, Ljudmila Podobnik, Stane Horvat, Oto Pirc, Franc Zupanc, Miha Rutar, Srečko Lotrič, Leopold Jensterle, Jože Lavtižar, Vladimir Stojan, Stanko Strmec, Anton Kovač, Kristina Jarc, Jožica Jensterle in Milojko Rajakovič.

EE ODPREMA JAVORNIK

Janez Glavič, Alojz Grohar, Ivan Smolej, Franc Talar, Jože Čufar, Jakob Svetina in Pavel Jamnik.

EE STRUGARNA VALJEV

Janko Veber, Jože Grintov, Marija Bedene, Marjan Langus, Jurij Dolenc, Rudolf Grile in Franc Tajnikar.

EE HLADNA VALJARNA - ŽIČARNA

Franc Trtnik, Mirko Blaznik, Janez Stare, Ivan Oreški, Franc Aleš, Maks Egert, Peter Kejžar, Viktor Rižnar, Janez Ferik, Franjo Cupar, Ivan Dornik, Ciril Grabnar, Jakob Ambrožič, Viktor Komac, Jože Fabčič, Vlado Stenovc, Vinko Rojc, Jože Jensterle, Boris Bem, Alojz Kovač, Rudolf Babič, Jakob Veber, Cveto Bremec, Janez Lešnik, Anton Čuden, Tomaž Klinar, Tedo Trifkovič, Jože Kralj, Francka Kofler, Franc Janša, Mladen Azimović, Janko Kemperle, Alojz Beravs, Zdravko Šporn in Anton Šalika.

EE CEVARNA

Stanko Noč, Franc Šket, Franc Gramc, Alojz Pintar, Slavko Krmelj, Anton Stare, Franc Berčič, Viki Vister, Marjan Soklič, Alojz Avguštin, Jože Bevc, Andrej Vidmar, Jakob Leban, Jože Košir, Ivan Primožič, Marija Pfajfar in Jože Tigeli.

EE ŽEBLJARNA

Peter Simonetič, Jože Globočnik, Janez Kozamernik, Jože Terčič, Rudi Geoheli, Jože Komac, Miha Zemva, Jože Kokalj, Franc Stržinar, Vinko Pšeničnik, Marija Trček, Tončka Mandelj, Danica Kejžar, Mirko Jereb, Slavka Jurjevčič, Valentin Dreša in Dušan Sarič.

EE ELEKTRODNI ODD.

Bojan Lipovšek, Ivan Vratačnik, Radovan Kobjanin, Josip Domjanovič, Marija Srčič, Antonija Jakelj, Ferdo Mole, Pavla Sušnik, Niko Marinič, Drago Bregant, Greta Šolar, Ruža Drobič in Stanko Bremec.

EE MEHANIČNA DELAVNICA

Janez Rozman, Franc Strugar, Stanko Krušic, Albin Bregant, Bernard Jakopič, Srečko Talar, Franc Rozman, Franc Pintar, Marjan Pogačar, Jože Zupan, Alojz Jerša, Janez Antonič, Stanko Pem, Marjan Gasar, Ivan Kos, Janez Čop, Albert Krmelj, Bogdan Pohar, Franc Cerkovnik, Peter Rovar, Franc Kobentar, Viktor Dovžan in Vlado Repe.

EE KONSTRUKCIJSKA DELAVNICA

Franc Ambrožič, Alojz Varl, Miha Pogačnik, Anton Gartner, Mirko Bepedičič, Jože Hudolin, Franc Šmid, Ivan Prešern, Hinko Gardener, Anton Tepina, Mirko Urbas, Rudolf Pančur, Milena Kavčič, Dušan Škrjanc, Martin Škulj, Franc Leskovar in Anton Grčar.

EE ELEKTRO DELAVNICA

Anton Kocjančič, Janez Arih, Vinko Zorman, Janez Pukšič, Jože Jereb, Zdravko Kragelj, Ignac Luznar, Ignac Smolej in Alojz Znidar.

EE GRADBENI ODDELEK

Zdravko Goričnik, Feliks Travnik, Franc Smukavc ml., Peter Noč, Ciril Svetina, Ivan Rupnik, Dušan Marinkovič, Milenko Perić, Milan Blažević, Jože Tresoglav, Andrej Puc, Blaž Reškovac, Franc Drobič, Karel Zevnik, Mujo Humič, Jože Kupljenik, Alojz Košnik, Ludvik Vidmar, Julka Ulčar, Franc Klemenc, Rozka Langus, Avgust Ambrožič in Stane Šorl.

EE PROMET

Robert Benko, Alojz Crnkovič, Jože Dobravec, Maks Gazvoda, Pavel Kovač, Janez Kapus, Janez Kramar,

Anton Kelih, Slavko Kostanjšek, Jože Klinar, Jože Longar, Leopold Lautar, Franc Mesec, Kristo Mertelj, Rudolf Omejc, Franc Prevc, Srečko Pestotnik, Ivan Pribyl, Stane Pompe, Franc Robič st., Ljubo Razinger, Leopold Škrinjar, Franc Trojar, Slavko Sušnik, Rafael Travnik, Janez Vrhovšek, Janko Vilman, Jože Zupančič in Stane Zupančič.

EE TRANSPORT

Vinko Čučnik, Stane Prežigar, Zvone Žmitek, Andrej More, Stane Možina, Zdravko Kavalar, Silva Blatnik, Jože Šlibar, Franc Markelj, Matija Kramar, Bogo Longar, Valentin Rejc, Drago Trivič, Franc Mišič, Ljubo Jereb, Viktor K in Ibrahim Kazič.

EE JAVORNIK III

Venceslav Lapajne, Štefan Koblar, Boris Weinberger, Riko Ažman, Helena Božič, Andrej Burgar, Marija Resnik, Marjan Burnik, Janez Jenko, Milan Noč, Janez Kokalj, Jernej Štampelj, Mirko Šterman, Bogo Malovašič, Ludvik Leben, Peter Močnik, Stanko Noč, Lovro Oblak, Pero Papič, Jože Trseglav, Rudi Mikula, Ivan Strgar in Marjan Ažman.

EE ELEKTRO IN TOPLOTNA ENERGIJA

Ivan Drolc, Igor Zupan, Zvone Repselj, Srečko Milinarič, Rudi Fuks, Albin Zemlja in Ciril Subic.

EE PLINSKA IN VODNA ENERGIJA

Grega Janša, Viko Smolej, Leopold Poznik, Matevž Repinc, Alojz Zalokar, Rojko Repe in Stanko Krmelj.

EE PNEVNSKI GENERATORJI

Ivan Inglič, Jože Prešeren, Alojz Krivec, Franc Uršič, Jože Novak, Leonid Makar in Stanislav Lube.

EE ENERGETSKO GOSPODARSTVO

Ferdo Podlincec, Viktor Mrak, Ivan Bizjak, Berti

(dalje na 3. strani)

Vesti iz ŽIC

Tečaj za mladoletne delavce

Železarna Jesenice je lani sprejela na delo nekaj nad 30 mladincev, ki so še mladoletni in niso dokončali osnovne šole. Podjetje stremi za tem, da so vsi njegovi delavci čim bolj razgledani in dobri delavci, ker je od tega odvisna proizvodnja, zato je bil organiziran tečaj za te mladince. Začel se je 19. aprila letos in bo trajal dvakrat tedensko, vsak torek in četrtek po tri šolske ure, do 28. junija letos. V tem času se bodo tečajniki spoznali s tehnologijo materiala, prilagojeno razmeram podjetja, kakor tudi z računstvom, prirejenim za praktične potrebe v Železarni Jesenice.

Jesen bo nadaljevanje tečaja, ki bo obsegal nekaj iz kemije, fizike, praktične slovenščine, tehnično-zdravstveno zaščito ter o družbeno-politični in državni ureditvi FLRJ.

Dvodnevni seminar za razsvetljavo v industriji

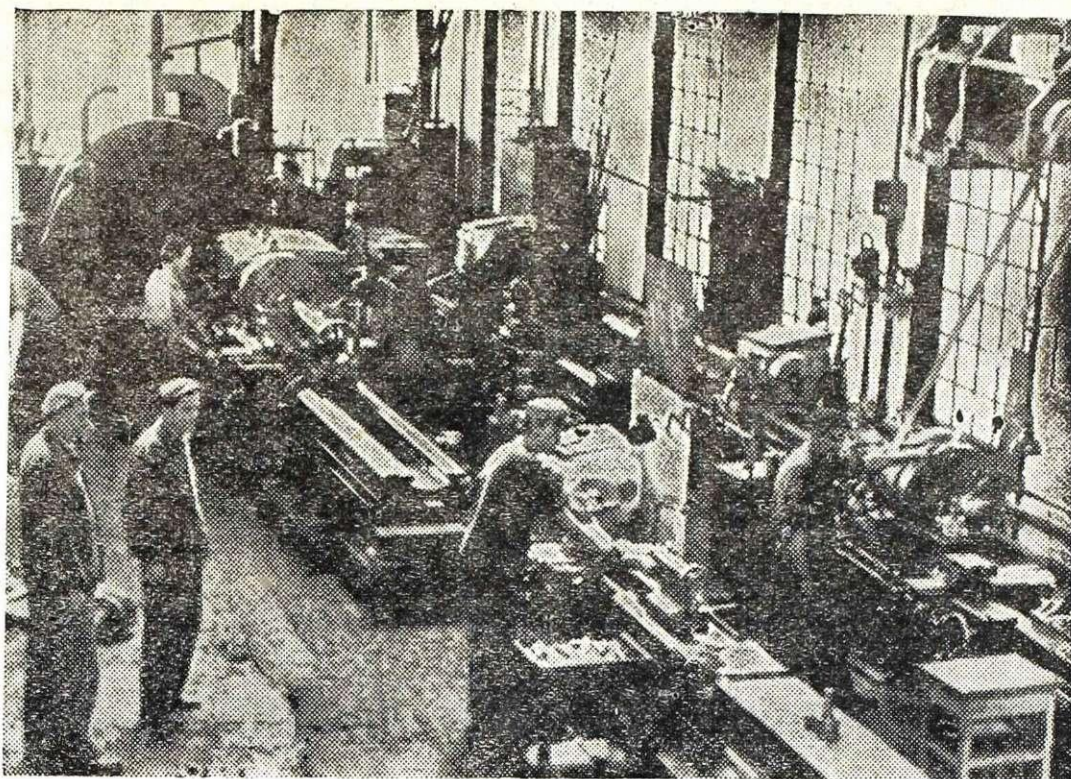
V dneh 16. in 17. aprila letos je bil organiziran na Jesenicah seminar za razsvetljavo v industriji. Seminar so vodili strokovnjaki iz tovarne »Elektrokovina« Maribor s sodelovanjem Elektrotehniškega društva Maribor. Seminar je obsegal opis nekaterih najvažnejših svetlobnih virov, nekatere značilnosti svetilk za industrijsko razsvetljavo, smernice pri projektiranju in vzdrževanju razsvetljavnih naprav v industrijskih pogonih in svetlobne meritve ter napake na svetlobnih telesih v obratovanju. Pri tem so se predavatelji poslužili raznih

audio-vizuelnih sredstev za lažje razumevanje, kot n. pr. epidiaskopa, različnih svetlobnih teles itd.

Predavanj se je udeležilo 42 električarjev. Od teh jih je bilo iz Železarne Jesenice 25, ostali pa iz drugih podjetij jeseniške komune. Vsi udeleženci so bili s seminarjem zelo zadovoljni.

Dopolnilni seminar za obratne personalne uslužbence

Zaradi enotnega dela in potreb po večji razgledanosti personalnih uslužbencev, se je kadrovski sektor odločil za dopolnilni seminar svojih uslužbencev. Zaradi velikega števila udeležencev bo seminar v dveh skupinah. Prva skupina bo pričela 23. aprila, druga pa 27. aprila letos. V vsaki skupini bo 36 udeležencev. Seminar bo enkrat tedensko in bo predvidoma zaključen za prvo skupino 28. maja, za drugo pa 4. junija letos.

Mehanična delavnica je eden od oddelkov vzdrževalnih obratov na Javorniku. Vzdrževalci dan in noč skrbijo za vzdrževanje strojnih naprav v valjarnah in imajo veliko zaslug pri odpravljanju nezaželenih zastojev. Iz članka, ki ga objavljamo v današnji številki, je razvidno, da vzdrževalci za svoje koristno in prepotrebno delo želijo biti tudi primerno in pošteno nagrajeni.

Vzdrževalci na Javorniku imajo pripombe...

Kakor smo že omenili v našem prvem stavku v 14. številki »Železarja«, vzdrževalci na Javorniku predlagajo nekatere spremembe v sedanjem načinu nagrajevanja. Če bi hoteli napraviti kratek pregled nad celotno razpravo, ki je bila zelo obširna in ostra, potem lahko zapišemo, da bi morali biti vzdrževalci na Javorniku v enakopravnem položaju glede nagrajevanja s proizvodnimi obrati.

V ekonomskih enotah vzdrževalci imeli enako povprečje, toda res je, da bi bila proizvodnja v teh obratih

lahko precej manjša, če vzdrževalci ne bi stalno skrbeli za to, da obrati normalno obratujejo. Vzdrževalci na Javorniku so prepričani, da bodo merodajni forumi v železarni njihov predlog do potankosti analizirali in njihovo prizadevno delo tudi primerno nagradili.

Položaj vzdrževalcev na Javorniku bi lahko izboljšali, če bi v proizvodnih obratih bolj pazili na strojne naprave. Tako bi zmanjšali število nadur, s tem pa tudi dosegli večjo udeležbo pri gibanju delu osebnega dohodka.

Pri obravnavanju predloga vzdrževalnih obratov Javornik o spremembi sistema nagrajevanja bodo morali merodajni forumi, predvsem pa organi upravljanja v železarni, upoštevati, da so vzdrževalni obrati prilagojeni potrebam proizvodnih obratov, valjarn in da so prav zaradi tega uvečali delo na tri izmene.

Iz predloga spremembe sistema o nagrajevanju povzamemo tole:

Vzdrževalci smatrajo, da bi bil način nagrajevanja najbolj vzpodbuden, če bi dobili povprečje valjarn, saj 70% del opravljajo prav v valjarnah, 20% dela opravijo pri remontih in samo 10% svojega dela namenijo za vzdrževanje lastnih delavnic in obratov. Zato bi bilo tudi najbolj pravično in pošteno, če bi vzdrževalcem omogočili prejemanje povprečja valjarn, saj so tak način nagrajevanja imeli že pred leti. Da bi zagotovili normalno obratovanje valjarn, morajo vzdrževalci posredovati ob najmanjši okvari, ne glede na to, ali je bilo naročilo za določeno popravilo izstavljeno ali ne. Takih problemov je v vzdrževalnih obratih vsak dan več kot dovolj in morajo prav zaradi tega zelo pogosto spreminjati program dela ter zaposlovanja delavcev. Vzdrževalci na Javorniku se ne morejo strinjati z mnenjem nekaterih ljudi, ki menijo, da ničesar ne prispevajo k proizvodnji in ponovno zatrujejo, da s hitrimi in kvalitetskimi popravili omogočajo proizvodnim obratom realizacijo predvidenih načrtov. Ob zaključku vzdrževalci z Javornika ugotavljajo, da je njihova trditev upravičena, da imajo pri doseženem odstotku nagrajevanja po enoti izdelka tudi oni svoje zasluge. Sedanji način nagrajevanja za vzdrževalce prav gotovo ni vzpodbuden in slabo vpliva na delovni polet. Zato vzdrževalci na Javorniku ponovno prosijo merodajne organe, da njihov predlog čimprej obravnavajo, ob sodelovanju predstavnikov njihove EE, s čimer bi potrdili pravice in pristojnosti, ki jih je EE dobila ob ustanovitvi.

PREKLICI

Preključimo veljavnost izkaznic za vstop v Železarno, ki so bile izdane na naslednja imena: Esad Čatak — martinarna, Pavel Poljanšek — Javornik II, Aziz Amidžić — martinarna, Štefko Suljanović — plavž, Anton Završek — žična valjarna, Senja Havić — komunalni oddelek, Jože Laharnar — plavž, Alojz Ček — promet, Ivan Dirmbek — Javornik I, Ivan Žunič — Javornik II, Smail Čoralić — Javornik II, Avgust Kalan — valjarna 2400, Hamdija Hasanagović — plavž.

Dopolnilni tečaj za delovodje

Po daljših pripravah so se začeli dopolnilni tečaji za vse delovodje. V tečaje je vključenih 242 delovodij, ki so razdeljeni v devet skupin. Urnik je prirejen tako, da

se tečajev enkrat v tednu lahko udeleži vsak delovodja v svojem prostem času. Tečaj prve skupine se je začel v marcu in bo po programu prvi del zaključen 20. junija. V tem času bodo poslušali predavanja o gospodarstvu, higiensko-tehnični varnosti, zdravstveni zaščiti, medsebojnih odnosih, nagrajevanju, delov. razmerjih, delavskem samoupravljanju in socialni zaščiti. Ves ta program bo obdelan za vsako skupino posebej v 48 šolskih urah. S tem pa dopolnilno izobraževanje za delovodje ni zaključeno, nadaljevali ga bomo v jeseni. V začetku je bilo v zvezi s temi tečaji precej negotovanja, toda vemo, da današnji čas zahteva bolj razgledanega delovodjo, da lahko opravi svoje odgovorno delo.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru elektro delavnice se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejel v času moje bolezn.

Lojze Torkar

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru elektrodne oddelka se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejela v času bolezn. Kati Kolman

Novi člani DS EE in UO EE

(nadaljevanje z 2. strani)
Bertoncelj in Valentin Prištov.

EE PROJEKTIVNI BIRO
ing. Miloš Gregorčič, ing. Peter Kunc, Jože Zorko, Vinco Zorman in Alojz Milnar.

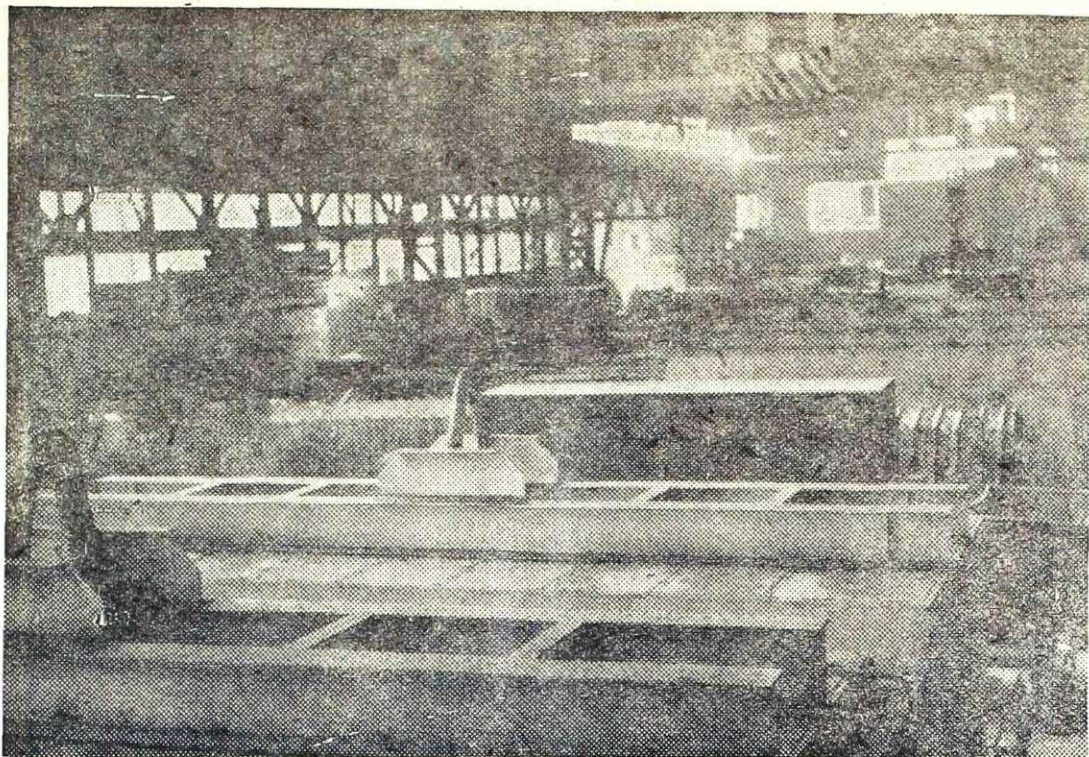
EE OTK
Albin Bertoncelj, inženir Oskar Kürner, Franc Urbanc, Avgust Jelen, Franc Pesjak, Anton Pogačnik, Brona Lipovšek, Anton Klemenc, Jožica Mulej, Lado Zaveljcina in Niko Sok.

EE KOMUNALNI ODDELEK
Alojz Zajc, Anica Pirc, Peter Intihar, Nikola Radič,

Kristina Leskovšek, Milka Drobnič, Franc Rebernik, Silva Andervald, Hermina Radović, Francka Rozman, Ignac Franko, Marija Rutar, Franc Baloh, Ivanka Cindrič, Franc Vilman, Zinka Šetina, Danica Pulec, Angela Kotnik, Jožefa Rebolj, Marija Török, Cveta Hasanbegović, Anica Žumer in Genovefa Rozman.

EE UPRAVNE SLUŽBE

Jovo Faletič, Andrej Malenšek, Janez Gorčnik, Marta Ažman, Irena Olifčič, Djordje Tautović, Valentin Jeršin, Stane Koren, Jože Zupan, Viktor Krevsel in Janez Bohinc.

Pogled na žarilne peči v adjustaži tanke pločevine na Javorniku.

Izboljšanje tirnih naprav in novo nakladalno mesto sta pripomogla k povečani produkciji

Izpod »Sava« žerjava smo koristne vozove starega in surovega železa morali voziti po vsem ranžirnem prostoru. Tako je prišlo do večkratnega čakanja, ker se normalna in ozkotirna proga križata, poleg tega pa je iz koritnih voz izpadalo staro železo ter povzročalo iztirjenje in tudi nezgode. Te vozove smo vozili mimo kurilnice in tako se povečali ozko grlo pri opremi in čiščenju lokomotiv. Da bi to izboljšali in skrajšali pot dostave vložka v jeklaro, smo zgradili nov direktni tir. Tako je pot krajša in manjši tudi prostor, na katerem je treba odstranjevati odpadlo železo.

Večkrat pride zaradi okvar motorjev ali električne napeljave na žerjavih v martinarni do zastojev. Zato smo v lanskem letu napravili na haldi, kjer je rezervno skladišče šaržirnega železa, poleg normalnega še ozki tir. Zaradi tega smo lahko od lanskega septembra naprej z motornimi dvigali ob zastojih na žerjavih in ob sedempečnem obratovanju pripravljali vložek tudi na haldi in tako pripomogli k že znanim uspehom v martinarni. S tem bo v bodoče tudi odpadlo nepotrebno dvojno prekladanje in prevažanje starega železa od halde do žerjavov, ker bomo lahko večji del šaržirnega železa takoj naložili v koristne vozove. Da bomo te vozove lažje polno naložili, so že nabavljeni elektromagnetni, ki bodo v kratkem montirani na dvigala. S polpi je namreč koristne vozove težko nakladati in tudi polno naložiti.

Branko Blenkuš

O perspektivi naše cevarne

Delavski svet in zbor ekonomskih enot cevarne sta že večkrat obravnavala vprašanje perspektivnega razvoja cevarne in proizvodnje varjenih cevi na Jesenicah. Vzrok ki je preprekoval, da smo obravnavali razvoj cevarne, je bila želja članov kolektiva zaradi raznih govoric in nejasnosti bodočega razvoja naše ekonomske enote.

Pred dobrim letom, ko smo obravnavali rekonstrukcijo podjetja kot celoto, smo podrobno obravnavali tudi investicijski program cevarne.

Kolektiv je ta program potrdil za letošnje prihodnjih štiri let. S tem je kolektiv cevarne smatral, da je rekonstrukcija oziroma modernizacija tovarne urejena in da bo v najkrajšem času prišlo do ekonomičnejše proizvodnje cevi tudi v naši cevarni.

Toda žal ni bilo tako! Še vedno delamo po starem, vzdrževanje strojnega parka

je vedno težje, stroji se vrtili še isti kot pred tridesetimi leti.

Vendar ne smemo prezreti uspehov kolektiva cevarne, ki jih dosega kljub vsem tem težavam. Če pogledamo rezultate dela, lahko trdimo, da je kolektiv cevarne dokazal, da je bil vseskozi kos svojim nalogam s svojo tridesetletno tradicijo izdelovanja varjenih cevi.

Plan proizvodnje je zamejmal že ob pričetku proizvodnje 1932. leta izdelavo vodovodnih cevi od 1,8" do 3", črnih in pocinkanih cevi, razne vrste vlečnih cevi, spojke in kolena.

Proizvodnja cevi je z vsakim letom bolj naraščala:

leta 1932	1.300 ton
leta 1935	2.000 ton
leta 1936	3.000 ton
leta 1939	5.646 ton

(to je bila največja proizvodnja cevi pred vojno na dve izmeni)

Po osvoboditvi je proizvodnja stalno rasla; leta 1955 smo v dveh izmenah proizvedli že 7900 ton, leta 1959 pa 11.942 ton na tri izmene. V letu 1961 smo izdelali že 12.800 ton in lahko rečemo, da je bila dosežena rekordna proizvodnja cevi. Iz vseh teh pokazateljev jasno vidimo, da je kolektiv cevarne vseskozi stremel za tem, da poveča proizvodnjo, izboljšuje kvaliteto cevi kljub tako zastarelim strojnim napravam, saj je njihova osnovna vrednost že skoraj odpisana.

Poleg vsega tega pa se lahko še vedno kosamo s kvaliteto uvoženih cevi. Te uspehe kolektiva sem navedel zaradi tega, da lahko vidimo dobro in slabo stran.

Kolektivu je treba dati nove stroje in stare zamenjati z novimi, potem bomo šele videli prave rezultate dela in uspehe.

Kolektiv cevarne meni, da niso umestne govorice o ukli-

nitvi proizvodnje varjenih cevi pri tako velikih potrebah našega tržišča. Seveda je treba računati tudi z izvozom. Seveda z izgradnjo cevarne v Sisku ne bo več tolikšnih potreb po ceveh, kakor so danes, vendar menijo organi delavskega upravljanja naše EE, da naj bi z rekonstrukcijo cevarne zmanjšali proizvodnjo vodovodnih cevi samo za potrebe podjetja, ostala proizvodnja cevi pa naj bi bila usmerjena izključno v kvaliteto tenkostevnih cevi in raznih vrst profilov iz hladno valjanih trakov. Toda z delom je treba začeti takoj, kolektiv cevarne pa mora vedeti, kakšna bo prihodnost obrata.

Danes, ko je delavsko in družbeno upravljanje že na tako visoki stopnji, mora kolektiv sleherne EE skrbeti za čimboljše gospodarjenje. V prihodnje bodo imele ekonomske enote vedno (dalje na 8. strani)

Dopolnilni seminar za ogrevalce

V valjarni 2400 bo v kratkem začela obratovati nova potisna peč, ki bo tako v konstrukciji kot po kapaciteti povsem različna od stare. Zaradi tega so organizirali dopolnilni seminar za sedanje ogrevalce peči. Na seminarju, ki je bil včeraj in danes, je hladilni sistem kandidatom pojasnil tovariš Andrej Burger, avtomatiko peči predstavnik podjetja TIO iz Lesc, o obratovanju in splošno o potisni peči pa je predaval tovariš ing. Ciril Urbar, idejni vodja projekta.

Problemi naših ekonomistov

Preteklo soboto se je oglasil pri meni naš štipendist, ki študira na ekonomski fakulteti v Ljubljani. Želel je dobiti bilanco podjetja za leto 1961, ker so mu podatki potrebni pri njegovem študiju in jo želel odnesti s seboj v Ljubljano. Njegova želja je razumljiva, toda zelo odgovorna usluga, če bi mu bilanco izročil, da bi jo odnesel s seboj; posebno ko mi je povedal, da potem študenti med seboj primerjajo bilance posameznih podjetij. Bilance mu nisem izročil, pač pa sem obljubil, da mu bom preskrbel na istem, zahtevanem obrazcu z vsemi podatki vred neko bilanco, ki je sorodna našemu podjetju, vendar bodo podatki izmišljeni. Bodoči ekonomist je bil zadovoljen, vendar me je po kratkem oklevanju tovariš vprašal: »Kaj pomeni to, da je iz našega podjetja odšlo 10 ekonomistov?« Nisem mogel takoi

odgovoriti, ker vem, da jih deset ni odšlo, pa me je on prehitel z naslednjim vprašanjem: »Ali naj še računam na zaposlitev pri vas, ali me boste sprejeli v vaš oddelek?« Odgovoril sem mu, da zelo potrebujemo v računovodski službi sodelavce, ki so uspešno dokončali ekonomski študij na fakulteti, saj razen enega, ki je aktivno že zaposlen v našem podjetju in ki mu manjka zadnji izpit pred diplomom, nimamo v celotnem oddelku niti enega ekonomista, pa čeprav nas je preko sto v računovodski službi.

Ta dogodek je odkril trenutno mišljenje pri naših štipendistih na ekonomski fakulteti ter pokazal precej problem našega podjetja.

Fakultetna mladina, posebno tista, ki študira ekonomijo, predstavlja del bodočega stebra vodilnih mož v našem podjetju. Njena miselnost je važna prav tako, kot skrb

za današnje gospodarstvo v podjetju. Poizkusil bom pojasniti ta boleč problem v našem podjetju.

Kolektiv Železarne se je že od vsega začetka zavedel, da brez šolnega kadra ne bo mogel obstati na višini, katero je dosegel zaradi poznega, svoječasnega konjunkturalnega stališča in še manj, da bo lahko napredoval v bodoče v okviru naprednega jugoslovanskega razvoja težke industrije.

Zato vsako leto iz denarnih sredstev, ki bi jih lahko kolektiv tudi koristil za povečanje svojih osebnih dohodkov, dodeljuje štipendije mladim ljudem na raznih fakultetah in srednjih šolah. Jasno je, da vedno skušamo štipendirati najboljše ter da za uspešno opravljene izpite dobremu študentu primaknemo k štipendiji še kaj, vse z namenom, da čimprej dobimo študirane sodelavce, ki so za naš obstoj nujno potreb-

ni. Vendar samo gola štipendija in podpisana pogodba še ne bo povežala štipendista z življenjem kolektiva. Običajno štipendisti med seboj primerjajo dohodke oz. višino štipendije, ki jo dobivajo. Še bolj pa kakšni bodo njihovi osebni dohodki po zaključenem študiju. Zato ekonomisti vidijo boljše pot za napredek in višje osebne dohodke v podjetju, s katerim so v pogodbenem odnosu, običajno v uvoznizvoznih oddelkih, nikoli pa ne v računovodstvu. Ko pa so v podjetju, jim položaj, ki so ga zasedli ne odgovarja. Zadovoljni niso tudi s krajem, v katerem delajo, zato si običajno iščejo zaposlitev drugod. Nekateri sicer še »odslužijo« obvezen rok službovanja, niso pa redki, da vrnejo štipendijo in se zaposlijo drugod, ker jim tam nudijo več ugodnosti pri njihovem delu. Pri tem pa niti ne pomislijo, da zaradi tega, ker so zapustili kolektiv, ki jih je študiral skozi štiri leta in čakal nanje, da bi prevzeli delo, ustrezno njihovi izobrazbi, s svojo nenadno

Nove cene žilindrni opeki

Nekoliko pozneje kot pretekla leta, smo v letošnjem letu pričeli z izdelavo žilindrne opeke.

Vzrok temu so v glavnem vremenske neprilike, ki za izdelavo zidakov te vrste niso bile najbolj ugodne.

V letu 1961 smo izdelali iz 401,3 ton cementa 3612,7 ton granulirane žilindre in 500 ton vode:

164.390 kosov votlakov poz. 0 - 40 x 25 x 20 cm in 139.089 kosov normalk poz. 6 - 25 x 12 x 6 cm.

Potrošniki so v glavnem bili SGP »Projekt« Kranj, SGP »Sava« Jesenice in UOS Zelezarne Jesenice za dvajsetorke na Javorniku, nekaj novih objektov v železarni ter razne družbene gradnje v okviru podjetja. Poleg tega sta bila med večjimi naročniki tudi stanovanjska zadruga »Kovinar« na Jesenicah in stanovanjska zadruga »Franc Krč« iz Žirovnice. V preteklem letu smo zadovoljili tudi potrebe več kot sto članom našega kolektiva. Skupno smo v letu 1961 prodali opeke za 16 milijonov 3.308 dinarjev.

Predvidena proizvodnja v letošnjem letu naj bi bila enaka lanskemu, vendar zaradi zapoznelega začetka to ne bo mogoče in bomo po izračunih verjetno izdelali 25 tisoč kosov poz. 0 manj.

Kalkulacija izdelavnih stroškov izkazuje za leto 1962 nekoliko večji porast vrednosti vložka, kakor tudi povečanje predelavnih stroškov.

Poleg tega moramo upoštevati zvišanje urnega zaslužka za 1,95 din pri kosu z utemeljitvijo, da ima večina podobnih delovnih mest v in izven podjetja veliko večjo urno postavko, kakor izdelovalci žilindrne opeke.

Pri kalkulaciji smo morali upoštevati tudi izposojevalnino za mešalec, medtem ko smo lani imeli še lastnega.

Prodajna cena se proti lanskemu poveča pri poz. 0 za 6 din/kos, ali s 74 na 80 din/kos, in

to vložek (žindra + cement)

predelavni stroški

pribitek za poveč. postavke

izposojevalnina za mešalec

skupna prodajna cena.

Pri opeki poz. 6 (normalke) pa za 4 din, in to:

vložek (žindra + cement)

predelavni stroški

skupno

prodajna cena

din/kos

43,70

33,35

1,95

1,00

80,00

din/kos

5,70

4,35

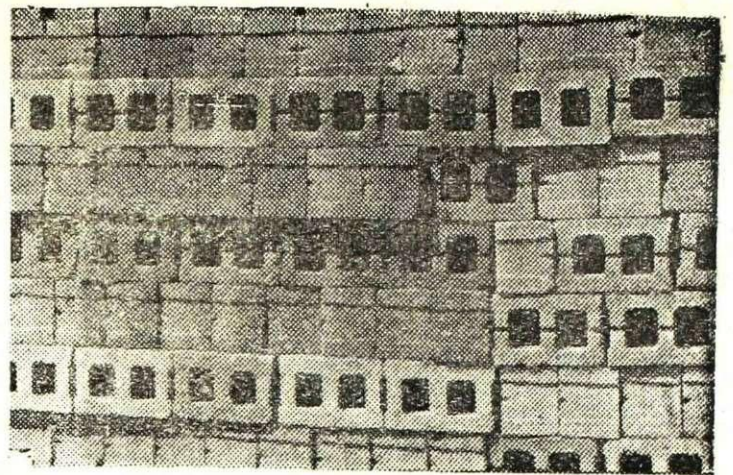
10,05

10,00

V kolikor bi med letom prišlo do kakršnegakoli zvišanja ali znižanja predelavnih stroškov ali bi se spremeni-

la vrednost vložka, bomo cene spreminjali in prilagajali lastnim stroškom.

Roman Stana

Obratovodja šamotarne, tov. Stane Roman, je za naš list napisal članek o višjih cenah žilindrni opeki. Ker za žilindrno opeko vlada med graditelji stanovanjskih hišic in drugih objektov veliko zanimanje, ne bo odveč, če članek preberete

Delavski svet EE martinarne je zasedal

V minulem tednu je imel DS EE martinarne deveto in s tem tudi zadnje zasedanje v pretekli mandatni dobi.

Najprej je obratovodja po-

dal tehnično poročilo za marec, iz katerega je bilo razvidno, da smo v tem mesecu proizvedli 29.840 ton SM je-

šestimi pečmi rekordna številka. Proizvodnja v marcu bi bila lahko še večja, če ne bi bilo nekaterih objektivnih težav, ki so povzročile več-

je ali manjše zastoje. Pri tem je treba omeniti predvsem slabo kvaliteto sintermagnezita, kar je povzročilo slabšo vzdržnost dna na pečeh in zelo lahko staro železo, kar je povzročilo daljši zakladalni čas, posledica pa je bila manjša storitev peči.

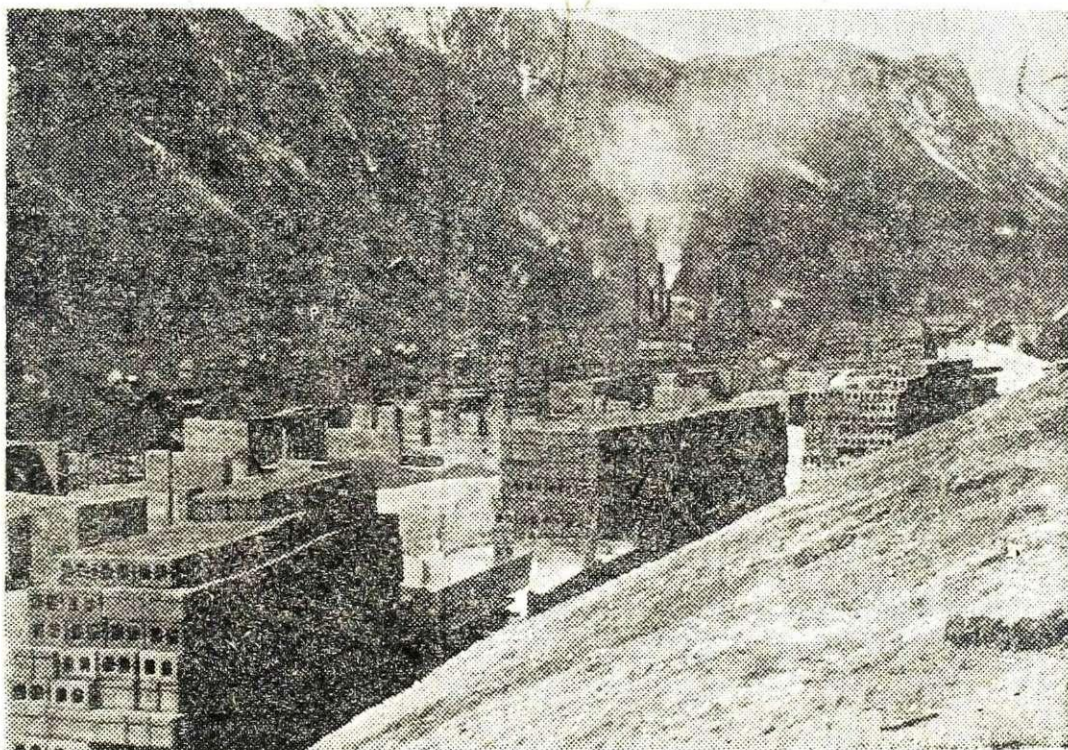
V drugi točki dnevnega reda so člani DS po živahni in temeljiti razpravi sprejeli sklep, da se na pečeh A, B, H, K in L zmanjša število delavcev na prebodu od 3 na 2, ker je z določenimi izboljšavami znatno manj fizičnega dela na teh delovnih mestih. Za peč M so sklenili, da povečajo število delavcev na istem delovnem mestu od 3 na 4, ker je tudi vložek povečan od 83 na 120 ton.

Končno je ODS odklonil ponoven sprejem nekdanjega člana kolektiva, ki je bil pred nedavnim zaradi neopravičenih izostankov obračunan prav na predlog delavskega sveta.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru elektro peči se najlepše zahvaljujem za denarno podporo v času moje težke bolezni.

Anton Režek
elektropeč

Vse kaže, da bodo na gradbišču stanovanjske zadruge »Kovinar« nad progo uporabljali zidake iz žilindre. V prihodnje jo bodo morali kupovati po nekoliko višjih cenah

odpovedjo povzročajo škodo, škodo, ki se ne da opisati, ker ne samo, da bo vrnjena dinarska protivrednost štipendije, treba je vzeti kot protiutež škodo, ki je nastala zaradi neopravičenega dela v podjetju, ki zahteva ekonomsko izobraženega človeka. To delo mora ponovno čakati, verjetno nova štiri leta, ko bo zaključil študije naslednji štipendist.

To je gledanje in stališče mnogih mladih razumnikov, ki sicer hočejo poseči v gospodarsko dogajanje današnjega časa, vendar svoje znanje želijo založiti za prav tako velik kos kruha, kot ga dobijo njihovi vseučiliški tovariši v drugih strokah, tovarnah in posebno v uvozno-izvoznih podjetjih.

Kakšno je gledanje na ekonomista v podjetju? Gotovo vsi želimo, da se čimprej vključijo v delo. Pri tem pa se srečamo na poti, ki smo jo prehodili zadnjih 15 let, ki nam je zapustila mnogo starih pojmov in gledanj. V dobi, takoj ko smo bili osvobojeni, smo v našem pod-

jetju krepko prijeli za delo. Nosilec vsega gibanja je bil zaveden in priden jeseniški kovinar, ki je imel v dokaj močnem tehničnem kadru oporo. Takrat ni bilo niti enega ekonomista (z diplomom). Knjigovodje so bili vsega skupaj samo trije in nekaj pomožnega osebja. Tu se pričnjenja današnje gledanje na vrednost dela ekonomistov. Proizvodnja je leta 1945 stekla v našem podjetju brez ekonomskih pokazateljev. Celo desetletje se nihče ni razburjal, ali delamo poceni, ali drago, niti če je blago dobro. Prodaja je vseeno cvetela in vse kar smo izdelali, smo spravili v denar. Peščica knjigovodij je bila zasuta z delom, zbiranjem podatkov na mogočih in nemogočih obrazcih, ki so se stalno menjavali in eden drugega spodrivali. Stroški proizvodnje so bili sestavljeni samo za celotno podjetje. Morda še za kakšen večji obrat. Podrobne evidence zalog materiala in orodja sploh ni bilo. To je bilo obdobje, v katerem smo imeli plafofonirane plače, ki niso bile odvisne

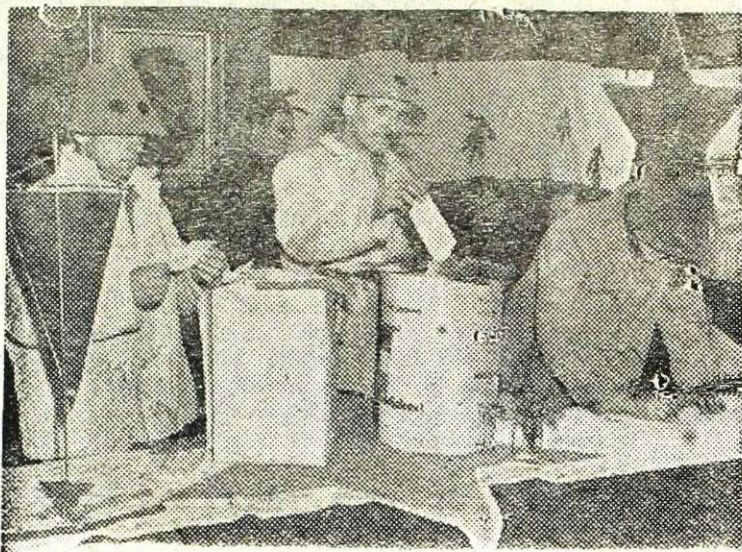
od vrednosti opravljenega dela, niti od višine proizvodnih stroškov. Tako nas ni nadlegovala ekonomičnost, niti ne rentabilnost, kaj šele produktivnost. Važna je bila samo tehnika, ki se je zrcalila v tonaži proizvodnje. Dinar smo poznali samo v zasebnem življenju. V tem razdobju so se razvile nove investicije — celotno delo je prevzel najbolje organizirani sektor v podjetju — to je tehnični sektor. Seveda so imeli vsi investicijski elaborati tudi rentabilitetne pokazatelje, le-ti pa so bili važni samo tako dolgo, da je bila investicija dokončana. Nato so se z isto vneto, kakor za prejšnjo, lotili nove investicije. Kakšen pa je bil končni uspeh prejšnje investicije, ali je bil denar res dobro naložen, ni nihče spraševal. Če pa so spraševali in ugotovili, da investicija ni bila ekonomska, za to ni nihče odgovarjal. V tem razdobju so nastali tudi računovodje, ki so ob stalno se spreminjajočem kontnem planu lovili obračune proizvodnje in iskali lukenj v predpisih,

da so na nek način uredili podatke za zaključni račun ter v teh podatkih morali večkrat prikriti stroške za investicije, ki so bile izvršene mimo odobrenih načrtov. Pri tem delu jim je ušla iz rok splošna gospodarska politika podjetja in so se omejevali samo na obratovalna sredstva, za vse drugo pa jim je vedno zmanjkovalo časa. V tem obdobju nismo imeli ekonomistov v našem podjetju, ki bi morali reševati naraščajoče gospodarske probleme. Spričo razvoja delavskega samoupravljanja in spremenjene situacije na tržišču ter rekonstrukcije tovarne, pa si delo brez ekonomistov v našem podjetju ne moremo več predstavljati. Že delitev skladov na ekonomske enote, obravnava proizvodnih stroškov in razvijanje pravih instrumentov za ugotovitev pravične udeležbe za osebne dohodke — je resna študija ekonomistov s pomočjo nas vseh. Izračun ekonomske zastarelosti obstoječih obračunov in ugotavljanje iz-

(Nadaljevanje na 8. strani)

Reportaža z volišč v E

V topilnicah so pohiteli

Volivci nočne izmene na plavžu so volili takoj, ko je bilo volišče odprto

Volitve v obratih grupe topilnic so se pričele tako, kot tudi v drugih obratih in oddelkih ob četrty uri zjutraj. Svečano okrašena volišča so pričakovala proizvajalce, da opravijo svojo volivno dolžnost in izkažejo zaupanje tistim, za katere mislijo, da bodo najbolj odgovarjali zahtevam našega poglobljene- ga samoupravljanja, ki po- stajajo iz dneva v dan večje in odgovornejše.

V martinarni, na elektro peči in plavžu, ki obratujejo na tri črtnice, so takoj, ko je

bilo volišče odprto, pričeli prihajati proizvajalci nočne izmene in dali svoje glasove tistim, ki jim najbolj zaupa- jo. V šamotarni in livarni, kjer je največ članov kolektiva zaposlenih na dopoldan- ski in popoldanski izmeni, je postalo na obeh voliščih zelo živahno takoj po šesti uri zjutraj.

Da so člani kolektivov iz obratov topilnic res pohiteli

pri volitvah v svoje samo- upravne organe in CDS, je razvidno iz tega, da je do sedme ure zjutraj volilo v martinarni 42 odst., na elek- tro peči 59 odst., na plavžu 52,5 odst. in v šamotarni 71 odst. volilnih upravičencev, medtem ko so imeli v livar- ni ob osmih zjutraj že 100 odst. volilno udeležbo. Po- sebno so se izkazali mladinci na elektro peči, ki so takoj po šesti uri zjutraj že vsi vo-

lili, prav to pa dinci v šamotarni. Iz poteka volitev, ki iz ura v ura raz- udeležbi volitva- vidno, da kolekti- meznih obrov v pilnic dobro ve- volitve samopravi- nov važen or pr- ljanju delavca sa- ljanja tako samih- kakor tudi želez- celoti.

Na 32. volišču

Novi člani Centralnega delavskega sveta

V nov Centralni delavski svet so bili izvoljeni naslednji člani našega kolektiva:

STANE TORKAR, ANGEL ŽNIDARŠIČ, RADE SIMIKIČ, MARA KELBL, PAVLE CELARC, FRANC LEGAT, EVGEN TALAR, STAN- KO POTOČNIK, NAZIF LJUTA, LADO JURČIČ, CVETKO PRA- PROTNIK, ing. ALEKSANDER KAVČIČ, FERDO LUKEK, MARTIN ŽVAB, RADO PINTAR, ZDRAVKO ČUFAR, BERTI BRUN, FRANC POGAČNIK, BRANKO PETEK, ing. FRANC BABŠEK, JANEZ LEŠ- NIK, STANE KLIČEK, LOJZE LIKOVIČ, JOŽE TERČIČ, FRANC TERSEGLAV, ALOJZ ŠUSTARŠIČ, ALOJZ ANDERLE, JOŽE MA- KOVEC, ANTON PINTAR, TEODOR OKROŽNIK, FRANC OSEŃK, MIRKO KALAN, FRANC LAH, SIMON TURŠIČ, FRANC ARH, MI- LAN STARE, MARJAN KUMER, JULIJ SPRINGER, JANEZ BRE- GANT, IVAN BIZJAK, ing. PETER KUNC, MILAN DORNIK, STE- VO DAVIDOVIČ, IVAN DAKSKOFLER, IVO ŠČAVNIČAR, ZOFKA GODLER IN ZDRAVKO POGAČNIK.

Na lično urejenem volišču upravnih služb smo z volit- vami v organe delavskega samoupravljanja pričeli ob 5. uri. Na tem volišču bi moralo voliti 533 upravičen- cev, izvoliti pa so morali tri kandidate v CDS in 11 kan- didatov v UO.

Prva sta oddala svoje gla- sove tovariša Jeršin in Ko- zlevčar, ki sta bila ta dan na nočni izmeni. Takoj za nji-

ma pa tovariš Ambrožič s priprave dela, ki je prav za- radi volitev tako zgodaj pri- šel na delo. Za temi so se zvrstili vratarji in čuvarji z nočne izmene, potem pa ti- sti, ki se vozijo na delo, ta- ko da je precej volivcev gla- sovalo do 6. ure. Največ vo- livcev je bilo seveda ob 6. uri in je do sedmih volilo že 270 članov, ali 53 odstot- kov. Do 9. ure je glasovalo

406 članov, 76 o- Večina ostali voli- bili vratarji, čuva- danske izme, ki s- vali nekaj d 14. 16. uri smogotovi- glasovalo članov- tiva, ali 87, odstotk- bilo tega d 12,5 opravičeno otnih : dva člana kolektiv- prišla na voo.

Nekaj pred 9. uro šel na volišče pi- gasilnega oda to- Olip, pripelga je zvesti sprevalac Član odbora je kandidatno so in ukazu tovar Olipa žil kandida za ka glasoval. Glavnici p- variš Olip bno si skrinjice.

V naši EE glasov- krat nekaj adincev niso izpolnili 18 let- vali so tudi kateri d- so bili v biskem ali pa na čstu.

Z volišča v OTK

Volitve samoupravnih organov v strojno-energetskih obratih

Volitve so bile po že vna- prej določenem programu in na lepo okrašenih voliščih, ki so bila odprta neprekinjeno od 4. do 16. ure. Zlasti obrati, ki delajo v glavnem na eno izmeno, kot energetska go- spodarstvo, projektivni biro itd., so opravili volitve v glavnem že v zgodnjih jutra- njih urah, tesno za njimi pa so sledili obrati vzdrže- vanja, energije in prometa v strojno-energetski grupi. Ta- ko so volitve zaključili v

projektivnem biroju že ob 6. uri zjutraj, v energetske- gospodarstvu ob 8. uri, v elektro delavnici ob 11. uri itd. in sicer stoodstotno.

Same volitve in udeležba volivcev so pokazale, da se člani kolektiva v polni meri zavedajo, da je predvsem od njih samih odvisno, kakšno bo gospodarjenje, kakšni medsebojni odnosi, kako in kje je treba izboljšati delov- ne pogoje za zaščito člove- ka in dviga storilnost, skrat-

ka o vsem, lahko na večji us- EE. Čl- lektiva, ozi EE se ni meri za- do, da jemanjem in prav- vzemajo vse vo- nove dolžne kajti upravljanje EE ne- samo pravi ampal- dolžnost vsa proi- ca.

Letošnje tve v samoupravi- stiranje ges- »Kar pristojnosti- samom upravljanja- stej-

V valjarni 2400 so volišča lepo okrasili. S tem so poudarili pomen letošnjih volitev, mladinska organizacija v tem obratu pa se je zmagala za eno od prvih mest v tekmovanju, ki ga je v ta namen razpisal TK LMS

Kakor so nam povedali v strugarni valjev, člani kolektiva na dan volitev niso čakali do zadnjega, ampak so svojo dolžnost opravili že v začetku dne. Ko smo se mudili na volišču, so člani volilnega odbora čakali le še 9 sodelavcev, ki so bili zaposleni na popoldanski dnini

Največ volivcev v jutranjih urah

V javniških valjarnah je bilo za letošnje volitve med člani našega kolektiva precejšnje zanimanje. V celoti so imeli 7 volišč, ki so bila lepo okrašena, saj so se v posameznih obratih potrudili, da so v čim večji meri zadostili pogojem v razpisu mladinskega komiteja Železarnice Jesenice. TK LMS je namreč razpisal posebno tekmovanje glede okrasitve volišč.

V obratih na Javorniku delajo na tri izmene, zato je razumljivo, da na vseh voliščih niso mogli zaključiti z volitvami pred 14. uro, ker so morali počakati na volivce, ki so zaposleni na popoldanski dnini. Okrog 11. ure smo obiskali posamezna volišča, predsedniki volivnih odborov pa so nam z zanimanjem pripovedovali o tem, da so volivci v glavnem svojo dolžnost opravili že v jutranjih urah, to je od 4. ure do 7. ure. V strugarni valjev so morali počakati samo še na 9 volivcev, na težki progji pa so ugotovili, da sta le dva sodelavca iz nočne dnine izostala od volitev.

Na vseh voliščih so volili člani CDS in člani DS EE, oziroma UO EE. V obratih Javornik I, lahka progja ter

v valjarni tanke pločevine so imeli na kandidatnih listah veliko število kandidatov, zato so morali predsedniki in člani volivnih odborov volivcem natanko pojasnjevati način izpolnjevanja glasovnice. Kakor je povedal predsednik volivnega odbora na lahki progji, je bilo kljub dobremu pojasnjevanju nekaj primerov, da so volivci napačno izpolnjevali glasovnice, čeprav nehoti. Zaradi tega bodo imeli nekateri kandidati manj glasov, kot bi jih sicer lahko.

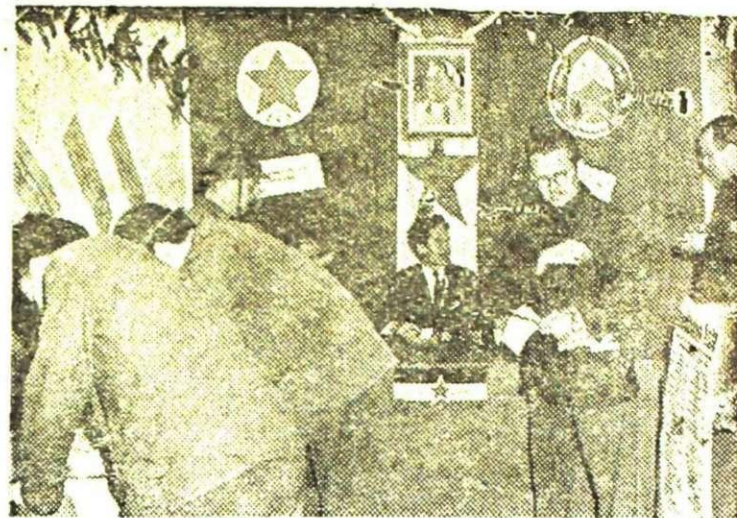
V valjarni 2400 so volitve potekale v redu, čeprav so imeli nekaj težav z razporedom ljudi zaradi remonta, oziroma gradnjo nove potisne peči.

Iz podatkov, ki smo jih prejeli pri posameznih volivnih odborih, je bilo razvidno, da je n. pr. v strugarni valjev ob 11. uri volilo že 68,7 odst. volivcev, v valjarni 2400 60 odst., na lahki progji ob istem času 55 odst., na težki progji pa 61 odst. Do 11. ure so zabeležili največji obisk v vzdrževalnih obratih na Javorniku z 72,8 odst., medtem ko so morali počakati še 59 volivcev.

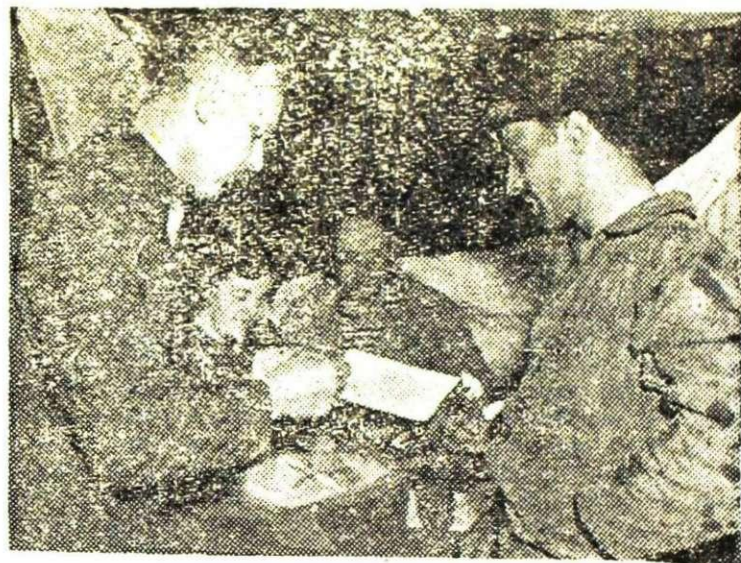
JUTRI SE BOMO SESTALI

Občinski odbor Zveze borcev Jesenice, komisija za interniranje, bo priredila jutri ob 20. obletnici masovnega izseljevanja svojcev borcev NOB naše komune zbor izseljencev, ki jih je okupator izselil v izseljeniška taborišča v Nemčijo. Za izseljence v Srbijo bo srečanje organizirano posebej. Jutrišnje srečanje bo ob 15. uri v dvorani Delavskega doma pri Jeleni in vabimo vse izseljence, da se ga čimbolj številno udeležijo.

Prebivalci naše komune, ki vas je okupator izselil v izseljeniška taborišča v Nemčijo, jutri torej ob 15. uri vsi v Delavski dom pri Jeleni!

Tudi martinjarji so pohiteli na volišče in oddali glasove že v jutranjih urah

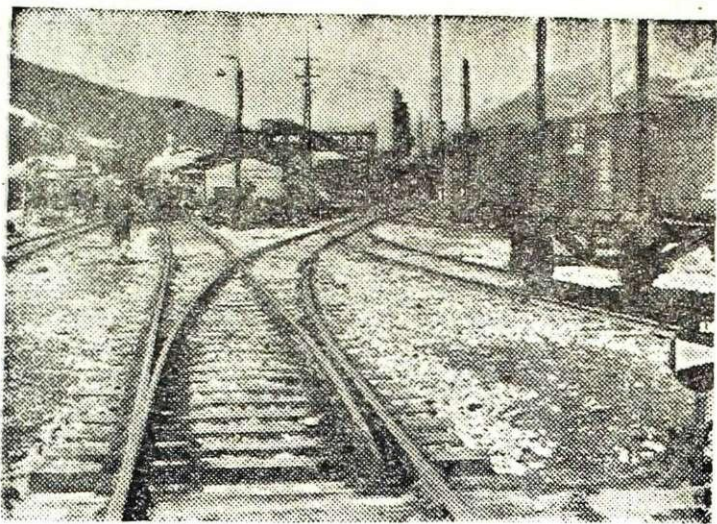
Takole so volili v šamotarni

Eno od najlepših volišč so imeli v predelovalnih obratih

Na komunalnem oddelku so se potrudili, da so volišče lepo okrasili. Njuno volišče lahko prištetemo med najlepša

Na naši haldi je vedno več železniških tirov. Se v tem letu se bo pridružil tir, ki bo povezoval jeseniške obrate z novimi valjarnami, ki jih bomo gradili na Belškem polju

Iz naše ankete

Med dosedaj objavljenimi podatki ankete ste brali, da imajo naši poročeni sodelavci povprečno štiricelarske družine. Zanimalo nas bo, koliko članov družine je zaposlenih!

Na eno družino je zaposlenih povprečno 1,84, ali skupno s tistimi, ki prejemaajo pokojnino, 1,97 članov z lastnimi dohodki. Niso pa všeti družinski člani, ki imajo dohodke od kmetijstva ali obrti in v anketi niso bili navedeni. Zato prav lahko rečemo, da sta povprečno v vsaki družini dva člana z lastnimi dohodki.

Člani kolektiva imajo 6.400 otrok v starosti do 15. leta 3470 staršev prejema otroški dodatek in sicer povprečno po 5.000 dinarjev. V kraju bivanja študira 567 otrok, 337 v drugem kraju Slovenije, 8 otrok pa v drugi republiki. Štipendijo v povprečni višini 11.000 dinarjev prejema 97 otrok.

Se nekaj podatkov o načinu prehrane. V domačem gospodinjstvu se hrani 77,4 % članov kolektiva, delno doma in v menzi 4,8 %, celodnevno v menzi 11,5 %, privatno 3,2 %, obroke hrane si sami pripravljajo 1,6 %, 52 članov kolektiva ali 0,76 % pa pomaga gospodarju za hrano.

Dnevno zaužije en obrok le 9 članov kolektiva, po 2 obroka dnevno 235, tri obroke dnevno 2.303, štiri obroke dnevno 3253 članov, 600 članov pet obrokov, 48 po 6 obrokov hrane, po sedem obrokov trije člani, trije po osem obrokov, eden pa kar devet obrokov dnevno.

Preden gredo na delo, zajtrkuje jutraj 3913 članov, ali 56,2 %.

IZOBRAŽEVANJE NA IBM ODDELKU

Že več kot mesec dni je na IBM oddelku tečaj za luknjačice in bo zaključen sredi maja. Tečaj obiskuje pet kandidat, ki so temu oddelku potrebne z ozirom na povečan obseg dela. Ob zaključku tečaja bodo preizkusili znanje s posebnimi za to prireditelji in predpisanimi testi.

V ponedeljek, 16. aprila, pa so začeli tudi s tečajem za nove tabelirce. Tečaj obiskuje šest kandidatov in obsega 409 ur predavanj, ki so od vsakega 15. do 28. v mesecu po osem ur dnevno. Predavatelj na tem tečaju je tovariš Viktor Langus, ki tečajnike seznaja s stroji in njihovim upravljanjem.

Program za oba tečaja pa sta sestavila Ivo Ščavničar, šef IBM oddelka in Viktor Langus, tehnik na tem oddelku.

Kako smo prodajali naše izdelke?

V prvih treh mesecih letošnjega leta smo prodali skupaj za 8.731.395.778 dinarjev naših izdelkov. Od tega znaša vrednost prodanega profilnega železa 953.627.531 dinarjev, prodane pločevine 3.657.889.542 dinarjev, žičnikov, vlečene žice, vzmeti, bošče žice, elektrod, valjane žice, hladno valjanih trakov, bele pločevine, cevi in vlečenega jekla pa smo prodali

za 9.923.091.543 dinarjev. Največ iztržka smo zabeležili pri debeli pločevini in sicer 1.938.752.095, ki smo jo tudi po količini največ prodali. Po količini in po vrednosti sledijo debeli pločevini srednja, tanka, fina pločevina, vlečena žica in hladno-valjani trakov. Poleg teh izdelkov pa prodajamo tudi žlindro, šamot, stare kokile itd., vendar ta prodaja ne pomeni

večje vrednosti ob ostalih številkah.

Ob koncu še nekoliko primerjamo povečano prodajno ceno v mareu s povprečno prodajno ceno v prvem tromesečju. Pri profilu je povprečna prodajna cena v marcu nižja za več kot 9 dinarjev, pri pločevinah višja za skoraj 3 dinarje, dočim je pri ostalih izdelkih ostala skoraj na isti ravni. Omenimo naj le porast za več kot 3 dinarje pri večnem jeklu in pri vlečeni žici ter znižanje pri elektrodah za skoraj 6 dinarjev.

Tako smo v prvem tromesečju

O PERSPEKTIVI NAŠE CEVARNE

(Nadaljevanje s 4. strani) več pravic in bodo morale bolj samostojno gospodariti. Zato še niso »lokalne in sentimentalne« žele kolektiva, če kolektiv s tridesetletno tradicijo in s tolikšnimi uspehi pri proizvodnji cevi želi izboljšati kvaliteto ter povečati asortiman in proizvodnjo šivnih cevi z rekonstrukcijo in modernizacijo svojega obrata. Kolektiv cevarne je tudi prepričan, da bi se vložene investicije hitro obrestovale.

Lojze Likovič
predsednik DS
EE cevarne

Branko Blenkuš

Dobra izkoriščenost strojev in naprav - garant zvišanju produkcije

Na ranžirnem prostoru v železniški stalno obratujeta dve normalnotirni lokomotivi. Vozni red vlakov je bil s strani železniške postaje urejen tako, da je vsem štirim uvozom sledila ali izmenjava dela ali pa polurna prekinitev zaradi malice.

Posledica tega je bila, da je bilo dnevno po dve uri popolne prekinitve in to v časih, ko bi morali prispeli vlak stehati in vozove dostaviti za razkladanje. Da bi to izboljšali, so se delavci prometnega oddelka sporazumeli, da bodo imeli za vsako premikalno skupino drug razpored dela. Od 1. aprila

se prva skupina menja ob 6. in ob 18. uri, druga pa ob 7. in ob 19. uri. Tudi k malici ne hodi istočasno, tako da ena lokomotiva stalno obratuje. Uspeh ni izostal. Z analizo prvega tedna dela po tem načrtu smo ugotovili, da se je obrt voz zvečala za okrog eno uro in s tem zadrževanje železniških vozov, za katere plačujemo stojnino, zmanjšalo za prav toliko. Kapaciteta omenjenih dveh lokomotiv je s tem stoddostno izkoriščena. Kolektiv bo tako lažje opravljal svoje naloge, delavci pa bodo za svoj trud boljše nagrajeni.

Branko Blenkuš

Nov upravni odbor Ob DIT

Pred kratkim so imeli člani tega društva svoj redni letni občni zbor. Pregledali so dosedanje delo in se pomenili o nalogah v prihodnjem obdobju. Na konstituentni seji so bili izmed izvoljenih članov imenovani v nov UO DIT naslednji člani: ing. Janko Perne - predsednik, ing. Jože Novak - podpredsednik, Milan Dornik - tajnik, Bogdan Pohar - blagajnik, ing. Janez Bičovec - tisk in propaganda, ing.

Jakob Medja - povezava z LT, ing. Marica Vičar - povezava z občino, Ciril Odlasek - organizacija predavanj, Maks Dimnik - šolstvo in Franc Bajt - gospodar.

Novi nadzorni odbor pa se stavi: ing. Ivan Arzenšek, predsednik, Bogomil Homovc - član in ing. Franc Vilman - član.

Nov UO je že imel prvo sejo, na kateri je sprejel program za bodoče delo, o čemer bomo še poročali.

Seminarji so bili uspešni

Idejno vzgojna komisija Občinskega odbora SZDL na Jesenicah je v času od 19. 3. do 6. 4. priredila na sedežih krajevnih odborov seminarje za vse člane družbeno političnih organizacij. Na tri dni trajajočih predavanjih so bile obravnavane vloge in naloge SZDL v razvoju komunalnega sistema, organizacijske oblike in metode dela

v SZDL, družbeno političnih organizacijah in društvih ter ideološko delo v spremenjenih družbenih odnosih. Udeleženci so bili zadovoljni z vsebino, predavatelji pa z udeležbo in zelo dobro razpravo. Novim članom odborov SZDL bo pridobljeno znanje omogočilo lažje, aktivno in uspešno delovanje.

Branko Blenkuš

Problemi naših ekonomistov

(Nadaljevanje s 5. strani) gubljen amortizacije je prav tako resen življenjski problem podjetja. Potrebno je obnoviti obstoječe regulative, normative zalog osnovnega, pomožnega in režijskega materiala ter ugotoviti upravičeno višino in vrednost rezervnih delov. Izdelati solidne osnove gibanju naših prodajnih cen, v primerjavi s proizvodnimi stroški doma, kakor v primerjavi s prodajno ceno na domačem in svetovnem tržišču. Stalno ugotavljati rentabilnost vloženih sredstev kot tiste iz amortizacije za stev za tekoče investicije, tako za zamenjavo, še bolj pa rentabilnost

za visoko naložena sredstva v obliki investicijskega vzdrževanja. Razumljivo je, da tudi obstoječa računovodska služba potrebuje novih, študiranih moči, kot tudi komercialna služba.

Vse to nam je vsem jasno in znano, pa kljub temu nimamo v podjetju potrebno število ekonomistov. Kaj storiti? Prvič: ekonomiste, ki jih že imamo v podjetju, vključiti v reševanje navedenih problemov, jim dati ustrezne naloge in nuditi vso pomoč pri tem. Drugič: v jeseniških šolah poiskati mladino, ki ima sposobnost in veselje do študija na ekonomski fakulteti. To inla-

dino že sedaj seznaniti s problemi našega podjetja in ji že sedaj nuditi vso pomoč pri študiju. Tretjič: dokler nimamo potrebnega akademsko izobraženega kadra, bo treba delovna mesta, ki so že odprta in predvidena za reševanje navedenih problemov, zasesti s sodelavci, ki sicer nimajo ustrezne fakultetne izobrazbe, imajo pa dolgoletno prakso v podjetju. Ta jim sicer ne nudi širšega in globljega pogleda za reševanje vseh teh problemov, vendar imajo toliko sposobnosti, da bodo te probleme vsaj obravnavali in le dali kakšen koristen predlog za rešitev.

Na dotok ekonomistov iz drugih krajev trenutno ne moremo mnogo računati, ker to, kar jim lahko nudimo na Jesenicah, lahko dobijo tudi drugje.

Ko pa bomo imeli ekonomiste na vseh potrebnih delovnih mestih, potem bo od njihove sposobnosti, vztrajnosti in borbivosti odvisno, kakšno raven si bodo zaslužili in postavili, saj bodo imeli možnost reševati najbolj pereče probleme podjetja, postavljati predloge za ekonomičnost, rentabilnost in produktivnost, za kar jim bo kolektiv hvaležen. Tako ne bo problem postavljati višino njihovih osebnih dohodkov, ker bodo rezultati njihovega dela znani slehernemu članu kolektiva.

Stanko Ravnik

Kako in kje bomo letos letovali?

S pomladjo je prišel čas, da razmislimo, kje in kako bomo letos preživel svoj dopust. V železarni razpolagamo to sezono z istimi objekti za oddih, kakor lansko leto, to je dom v Crikvenici, tabor v Kaštel Lukšiču, Otokar Keršovani v Opatiji, na Mežakli in oddih po želji. Da bi povečali kapaciteto, in to predvsem v Crikvenici, kjer želi preživeti dopust največ članov kolektiva, smo v letu v najem še dodatna ležišča v privatnih vilah, tako da je sedaj kapaciteta v Crikvenici 128 ležišč. Pomanjkanje sob z dvema posteljama bo to sezono delno rešeno, kajti dodatna ležišča, za katera so bile sklenjene pogodbe, so

največ sobe z dvema posteljama. Opozoril bi, da v Kaštel Lukšiču ne razpolagamo s sobami oziroma weekend hišicami z dvema posteljama.

Ker vsako leto največ naših članov želi izkoristiti oddih v glavni sezoni, smo sklenili, da bo v glavni sezoni v domovih v Crikvenici, Otokar Keršovani v Opatiji in taboru Kaštel Lukšiču izmena na 10 dni, ostalo pa ostane po 12 dni, torej v pred in po sezoni ter na Mežakli. S tem smo v glavni sezoni pridobili namesto pet terminov šest ali 207 mest.

Lani smo imeli 11 milijonov dinarjev za regrese, letos pa imamo 16 milijonov,

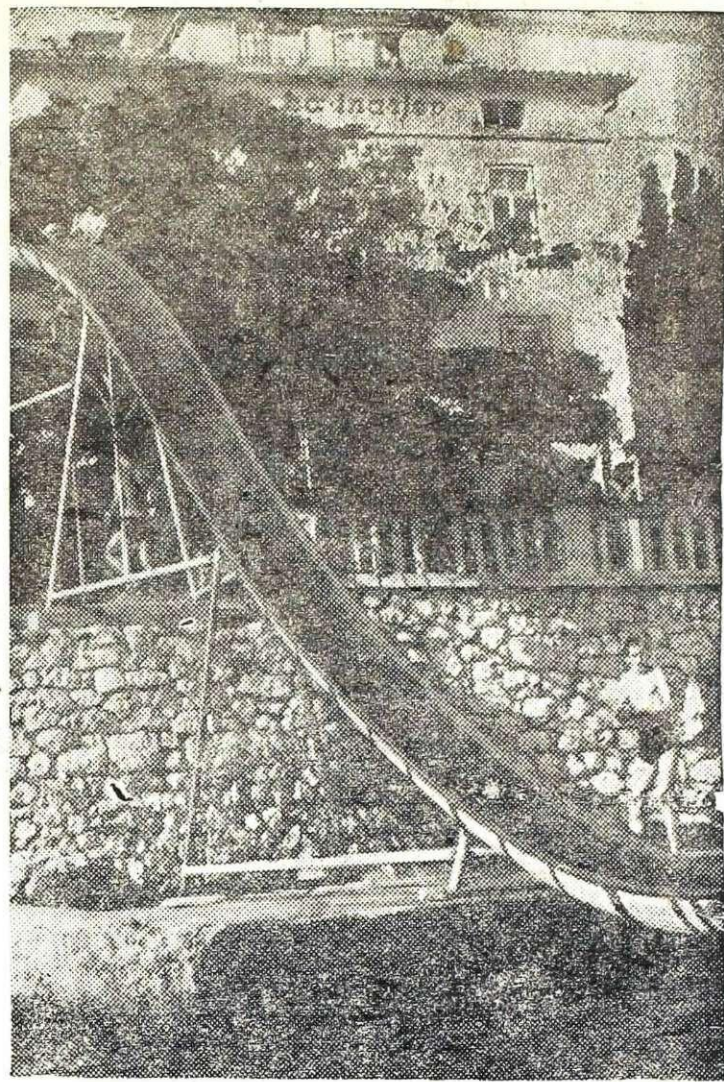
vendar s tem ne bomo mogli kriti podražitve ter bo moral tudi posameznik nekaj več prispevati. Polne cene v posameznih domovih brez regresa so naslednje:

V Crikvenici 1500 din, tabor v Kaštel Lukšiču 950 din, Otokar Keršovani v Opatiji pa ima tri različne cene, ker je že enkrat regresiran od Centralnega odbora rudarjev, metalurгов in kemičarjev Jugoslavije – april in oktober 600 din, maj, junij in september 750 din, julij in avgust pa 900 din.

Z okrožnico je vsako leto točno nakazano, kdo in kako lahko izkoristi oddih v naših domovih, pa kljub temu dobimo še vsako leto razne pritožbe, da so bili na oddihu mlajši otroci, kot je dovoljeno, razna izsiljevanja v domu za hrano ali prenočišče prehodnih gostov, ki pridejo brez napotnic; nekateri se celo kar na tihem vselijo. Vse to nam narekuje, da moramo zaostri ukrepe, če hočemo, da bo v domovih red, saj to je obenem ugled železarne in nas.

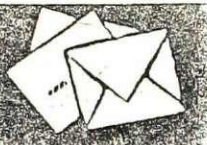
Vse sodelavce sem želel seznaniti, kje lahko preživijo dopust, kakšne težave so pri tem in kaj lahko pričakujemo novega. Podrobnosti, kakšni bodo termini, kakšne cene z regresom itd., bodo objavljene v okrožnici.

Jože Hlebanja

S 1. junijem se bodo odprla vrata počitniškega doma v Crikvenici. Komisija za oddihe pri Izvršnem odboru sindikalne organizacije že sedaj pripravlja vse potrebno, da se bodo člani našega kolektiva v Crikvenici, v Kaštelu, Opatiji in na Mežakli počutili kar najbolj sproščeno in udobno

prejeli smo...

Zakaj slab obisk v zobni ambulanti na Javorniku

Pred dvema leti je bila na Javorniku ustanovljena Zobna ambulanta, ki smo jo ob ustanovitvi delavci in uslužbenci javniških valjarn toplo pozdravili. Predvsem gre zahvala Železarni Jesenice in njenim upravnim organom, kakor tudi upravi ambulate Železarne Jesenice, ki so to omogočili in s tem preventivno zdravljenje zob, ki smo ga bili člani javniških valjarn prepotrebni.

Ce pa pogledamo skrb delavcev in uslužbencev za lastno zdravje, pa po statistiki vidimo, da se je k prvemu pregledu javilo blizu 1500 delavcev in uslužbencev, ali okrog 80% zaposlenih v valjarnah na Javorniku. Torej je 20% še vedno ljudi, ki jim ni mar lastno zdravje.

Ko je oseba ambulante hotelo izvesti v letošnjem letu drugi pregled zob, je kljub objavi na oglasnih deskah nateklo na gluha ušesa.

Po podatkih, ki sem jih dobil pri službujočem zobozdravniku, se niti polovica zaposlenih v valjarni ni javila na

drugi pregled. Kje so vzroki? Vzrokov ni težko nanizati! Nekaj delavcev je v valjarnah takih, ki jim ni mar, kaj je na oglasnih deskah objavljeno, pa naj bo to v njihovo korist ali v korist skupnosti.

Nekaj pa jih je, ki kljub nujnemu popravilu zob ne čutijo potrebe in ne smatrajo to za nujno, čeprav je zobna gnoloba vzrok mnogim boleznim, so pa tudi taki, ki se zobozdravniku bojijo.

Menim, da je dolžnost tudi sindikalnih odborov, da opozarjajo in vplivajo na vse, ki sami ne čutijo potrebe.

Še večji uspeh pa bi bil, če bi za to skrbeli dninski delovodje.

V kolikor se obisk v zobni ambulanti na Javorniku ne bo izboljšal, se lahko zgodi, da bodo morali z delom prenehati. Potem morebitne pritožbe zaradi prepočasnega zdravljenja zob ne bodo pomagale, saj bomo sami krivi, če ne bomo izkoristili možnosti, ki jih imamo v zobni ambulanti na Javorniku.

Ivan Klokočevnik

V članku pod tem naslovom je tov. A. Z. obravnaval v 15. številki »Železarja« problem prinašanja alkoholnih pijač v podjetje. V članku je sicer nekaj netočnosti, vratarstvo službo v tem primeru sem opravljal jaz, za ostala navajanja pa moram ovreči trditev, da bi se to pri meni ponavljalo. Ne mislim zmanjševati resnosti tega problema, katerega posledice so človeške žrtve in materialna škoda in ki prav nam vratarjem podjetja dela mnogo preglavic in nepotrebnega razburjanja.

Naj pojasnim le to-le:

Delavci, na katere se nanaša članek, so bili zaposleni na remontu strojnih naprav v me-

hanični delavnici in so delali skupaj 16 ur. Nadurno delo zahteva prekomerne napore in omenjeni so za čim prejšnjo vzpostavitev proizvodnje napeli vse moči, da bi bil remont čimprej končan. Brez dvoma so bili upravičeni na odmor in po sklepu UO podjetja lahko izkoristijo pol ure za odhod na kosilo ali v tem primeru na večerjo, ker so delo nadaljevali v nočni izmeni. Zato sem jim tudi upravičeno dovolil izhod iz podjetja. Če so pri večerji izpili še steklenico piva, nad tem ne morem voditi kontrole. Da pa so ta izhod izkoristili in prinesli s seboj še vino, so dobro vedeli, da ga morajo skriti očem vratarja.

Vprašujem se, ali naj zaradi nekaj neodgovornih oseb, ki krše naša pravila, odsteje vse naše pregledam vsakogar, ki je zapustil delo in se po kosilu vrača v podjetje?

Mnogo govorimo o zavestni disciplini, o čutu odgovornosti vsakega poedinca za svojo osebo vavnost in smatram, da v naši socialistični skupnosti ne bi smelo več biti tega, da bi zaradi nekaj nepoboljšljivih oseb z osebnimi pregledi žalili dostojanstvo vseh ostalih nekaj tisoč članov kolektiva, brez ozira na to, da takšna dolžnost ponižuje tudi nas vratarje na stopnjo omrženih policajev.

Alojz Kemperle

OGLEDALO

To ni vzpodbudno

Začetek velike in veličastne poti mladinske štafete je bil letos na Jesenicah.

Štafeto palico s čestitkami našemu maršalu si sedaj že podajajo iz rok v roke mladinci bratskih republik.

Sedaj, ko je ta praznični dan že za nami, je čas, da se lahko vprašamo:

Zakaj je bilo potrebno prestaviti oder ven iz Železarne, ko vemo, da je bilo prvotno dogovorjeno, da bo v Železarni?

Zakaj k prazničnem vzdušju letos ni mogla priložiti

svoj delež še štafeta s Triglava, čeprav so bili alpinisti pripravljeni narediti to pot in ne bi bila vsa tura prav nič bolj nevarna kot druga leta?

Kato to, da je morala priti na Jesenice godba LM iz Ljubljane, čeprav vemo, da je železarska godba med najboljšimi v Sloveniji?

Čemu je bilo potrebno pripeljati iz Ljubljane tudi mladinski pevski zbor, saj vemo, da imamo tudi doma na Jesenicah šolski mladinski pevski zbor, ki je nalašč za ta praznik že naštudiral svoj program?

Na naše domače izvajalce to ne bo vplivalo vzpodbudno za njihovo bodoče delo!

JESENIŠKA KOMUNA in njeni problemi

O konferencah KO SZDL v jeseniški občini

V marcu so bile konference krajevnih organizacij SZDL z namenom, da se določenemu ošvetli vloga in naloge SZDL v spremenjenih družbenih razmerah. Vsebinska konferenca je temeljila na osnovah II. plenuma GO SZDL Slovenije, aktualnem ustavnem vprašanju in politično organizacijskih problemih.

Izredne konference so bile zelo uspešne, poročila skrbno pripravljena, ker so obravnavala vsa področja družbene dejavnosti SZDL. Posebej so bili poudarjeni gospodarsko politični problemi in naloge na krajevnih področjih ter delo družbeno političnih organizacij. Razprave udeležencev so bile zelo pestre. Člani so obravnavali delo sekcij, podružnic, informiranost državljanov, stike z

Občinskim odborom SZDL, plačevanja članarine itd. V ospredju so bili tudi gospodarski problemi krajevnih področij. V Ratečah so razpravljali o šoli. Delajo na tem, da bi nabavili nov kinoprojektor. V Kranjski gori so povedali, da rešujejo problem prostorov za družbeno politično delo ter da bodo vložili vse sile, da bi dobili prostor za telesno vzgojo. V Mojstrani bodo poskrbeli za rešitev problema prehrane tujcev in za dograditev že začatega četvorčka. Na Plavžu in Podmežaklo so omenili problematiko vzdrževanja zelenih površin, nasadov in vode. Na Dobravi bodo vložili vse za razsvetlitev glavne ceste. Na Hrušici so posvetili pozornost kadrovskemu in organizacijskemu vprašanju, na Ja-

vorniku pa dobremu načrtnemu delu in so sestavili zelo dober program dela.

Tudi o izobraževanju so mnogo govorili. Poudarjeno je bilo, da je treba pospešiti delo in pri tem uporabljati oblike, ki bodo v skladu z družbenimi potrebami in interesi občanov. Predlagali so, da naj bodo za določena družbena, ekonomska in idejno politična vprašanja seminarji, posvetovanja in podobno.

Na izrednih konferencah so bili izvršene tudi določene kadrovske spremembe KO SZDL. Število članov so zmanjšali in izbrali nove.

Lahko rečemo, da so bile konference dobro pripravljene in obiskane. Tudi vsebinsko so dosegle prav dobre rezultate. Vse to kaže, da krajevni odbori SZDL postajajo čedalje bolj samostojni organi, ki so sposobni na krajevnem področju samostojno razvijati družbeno politično dejavnost.

B. B.

Mladi upravljavci

Delo socialne komisije pri Občinskem komiteju LMS Jesenice

Letos je pričela takoj po letni konferenci pri Občinskem komiteju LMS dobro delati socialna ekonomska komisija. Najprej so člani omenjene komisije sestavili program, ki ga bomo po možnosti letos izvedli. Naša glavna naloga je, da pomagamo socialno ogroženi mladini in rešujemo vse tiste probleme, ki lahko negativno vplivajo na razvoj mladega človeka. Navedli bi primer, ki ga je naša komisija uspešno rešila s pomočjo drugih organizacij:

Z jeseniško delovno brigado se je vrnil tudi tov. Ljubiša Maksimovič, mladinec iz Beograda. Omenjeni tovariš je bil pomočnik pri nekem čevljarju, ki ga je vseskozi izkoriščal. V brigadi je našel tovariša z Jesenic in prišel z njim na Jesenice z upanjem, da bo pri nas dobil neko delo ter tako postal dober mladinec. Ljubiša je med potjo zbolel, zlihl se mu je slepič in so ga odpeljali v jeseniško bolnico, kjer je ozdravel. Pri tem moramo omeniti, da s seboj ni imel nič drugega, kot brigadirsko obleko. Člani socialne komisije smo se takoj zanimali zanj. Spoznali smo, da je dober in pameten fant in zanj takoj zbrali nekaj denarja, ki so ga prispevali Zavod za zaposlovanje delavcev, Občinski sindikalni svet in Zvezarna Jesenice. S tem denarjem smo mu kupili najosnovnejše življenjske potrebine. Uprava bolnice pa

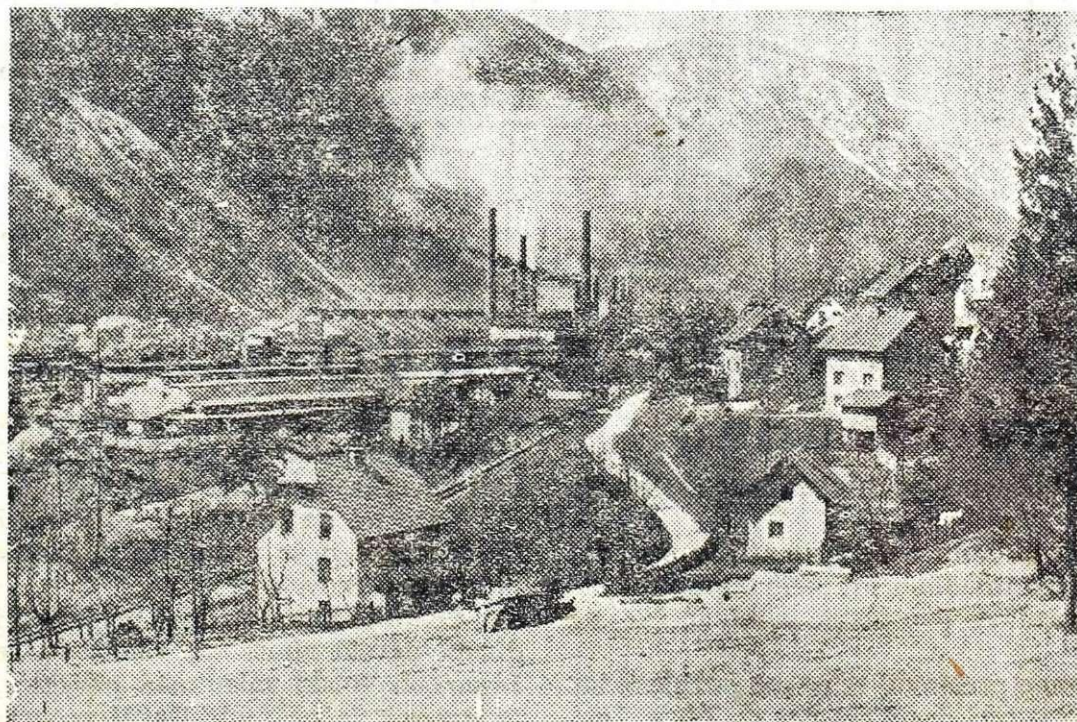
je tov. Ljubiša zaposlila pri svojem ekonomatu toliko časa, dokler ne bomo mi dobili zanj stalno delovno mesto.

To je primer naše prve humane akcije in se vsem organizacijam, predvsem pa upravi jeseniške bolnice za vse razumevanje najlepše zahvaljujemo.

Člani socialne ekonomske komisije pri Občinskem komiteju LMS Jesenice

28. APRILA — »TREMERSKI DUKAT«

V počastitev prvomajskih praznikov bo v soboto, 28. aprila ob 19.30 uri v dvorani gledališča »Tone Čufar« premiera domače opere Radovana Gobca »Tremerski dukat«. Opero so skupno pripravili Glasbena šola Jesenice ter Svoboda »Tone Čufar« Jesenice in Svoboda »Franc Mencinger« Javornik-Koroška Bela. Orkestralni del je naštudiral dirigent tov. Rado Kleč, ki bo tudi vodil predstave. Kot korepetitorja sodelujeta tov. Lojze Savinšek in tov. Silva Gračnerjeva, zborovodja pa sta tov. Polde Ulaga in tov. Polde Mejač. Režijsko pripravlja celotno uprizoritev tov. Bojan Čebulj, upravnik gledališča »Tone Čufar«.

V zadnjih povojnih letih so naši sodelavci zgradili celo vrsto stanovanjskih hiš nad progo. Tudi v tem naselju imajo probleme. Čimprej bo treba urediti ceste, potrebujejo pa tudi trgovine in še kaj

Rezultati, ki povzročajo skrbi

Na Jesenicah je poleg otroštva. Po tri ure v šoliškega dispanzerja, ki ga vodi tov. dr. Plut, tudi šolska ambulanta, ki jo uspešno vodi tov. dr. Juvanov. S svojo izredno skrbnostjo in prizadevnostjo si je hitro pridobila zaupanje staršev in otrok, ki se k prijazni zdravnici radi zatekajo po zdravniško pomoč in nasvete.

Vsako šolsko leto so sistematični pregledi vse šoloobvezne mladine. Republiška analiza teh pregledov je pokazala rezultate, ki nas navdajajo s skrbjo: 45 odst. naših šolarjev, zlasti v večjih mestih, je fizično slabo razvitih ter se pri njih pojavljajo razne deformacije. Zelo mnogo je ploskih stopal, kar pa je še huje, precej je primerov nerazvitega prsnega koša in nepravilno razvite hrbtenice. Te deformacije so pri nekaterih težje, pri drugih pa šele v začetni fazi. Vse to je napotilo zdravnike in pedagoge, da so pričeli iskati vzrok temu. Ugotovljeno je, da je eden vzrokov, predvsem v mestih in industrijskih središčih, nezadostno gibanje na svežem zraku. Predvsem šoloobvezni otroci, ki so se do vstopa v šolo ves dan igrali in gibali, potem spremene svoj način udej-

in prav toliko ur spet doma sede nad zvezki in knjigami in to neredko v klopih, na stolih in za mizami, ki za njihovo starost in velikost niso primerne. Ko opravijo svoje naloge, so spet utesnjeni v stambah, kjer ne smejo poskočiti, kakor bi se jim zhotelo. Ustavimo se samo pri nas na Plavžu. Le kam z vsem tem drobižem, ki je s priselitvijo novih strank številčno še bolj narasel. Tekajo po kupih gramoza in blatnih stezicah in ko pride čez uro ali dve domov ves oškropljen in blaten, se mamice primejo za glavo. Z ureditvijo otroškega igrišča bo vsaj za silo rešen ta problem, vendar ni izgledov, da bi to bilo kaj kmalu. (Upani pa, da se takrat stanovalci ne bodo izmikali udarniškeru delu za ureditev igrišča in okolice!?)

Otroci z omenjenimi deformacijami morajo redno telovaditi pod vodstvom strokovnjaka za fizioterapijo. Tega na Jesenicah zelo pogrešamo. Sedaj morajo vsi otroci hoditi k telovadbi v Kranj, s čimer starši zamude mnogo dni, otroci pa izostajajo od pouka.

Zanima nas, ali je v novem Zdravstvenem domu, ki ga gradimo na Jesenicah, predvidena tudi telovadnica in prostor za fizioterapijo, ki bi bil tako nujno potreben. M. I.

Pojasnilo k nesreči na Jesenicah

V ponedeljek, 16. aprila, ob 11. uri je prišlo v prostorih Centra za izvenarmadno vzgojo v stavbi gledališča »Tone Čufar« do težje nesreče, pri kateri je bil hudo poškodovan Jože Gazvoda (64), upokojenec, stanujoč na Jesenicah, Toneta Tomšiča 59. Jože Gazvoda je bil zaposlen kot skladiščnik in je usodnega ponedeljka razstavljala ročno bombo znamke »Bali-la«, ki jo je sam prinesel od neznane kje. Bomba je eksplodirala, mu odtrgala desno roko v zapestju in ga oslepila na obe oči. Pri tem se mu je vnela obleka in ker slep ni našel izhoda, je dobil tudi hude opekline, zaradi katerih je pozneje v bolnici umrl.

Do nesreče prav gotovo ne bi prišlo, če tovariš Gazvoda ne bi prinesel bombe s seboj, ker v prostorih Centra za izvenarmadno vzgojo skladno s predpisi sploh nimajo skladišča eksplozivnih teles in hranijo le nekaj puškinih nabojev ter trofejno orožje, ki je brez eksploziva. To neupoštevanje predpisov je tovariš Gazvoda stalo življenje, medtem ko je materialna škoda nepomembna.

Oblike športne rekreacije

NADALJEVANJE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Danes, ko se z rekreacijo rešuje odnos med naporom in počivanjem delovnega človeka, je oblika športne rekreacije na posebnem mestu. Če se vprašamo, katere izmed številnih oblik športne rekreacije so najbolj primerne za metalurškega delavca, ni lahko odgovoriti, ker je v naši tovarni sicer metalurška stroka osnovna, ni pa edina. Katera izmed spodaj naštetih oblik je primerna za določen poklic ali človeka, je odvisno od vrste činiteljev (vrsta dela, telesni in psihični napor, kondicija, starost, spol itd.).

Nekatere oblike so bolj primerne za topilca, druge za uslužbenca, ene bolj za moške, druge za ženske, za mlajše, za starejše. Ljudje čisto sami čutijo, kaj jim je potrebno in se temu primerno odločijo. Se pravilneje bi bilo, če bi jih lahko poučili, katera oblika je najboljša dopolnilo za enostransko poklicno delo in je hkrati tudi najprimernejše razvedrilo. S tovrstnim poukom bi morali pričeti že pri mladini, zlasti pri učencih v metalurški industrijski šoli. Različne aktivnosti športne rekreacije smo z ozirom na fizični napor razdelili v tri kategorije. Pri tem smo upoštevali tudi nekatere telesne aktivnosti, ki sicer nimajo značaj športarstva.

1. kategorija – lahke dejavnosti: sprehodi, sankanje, vožnja s kolesom, ples na

ZAHVALA

Vsem, ki so se poslovili od naše ljubljene žene in mame

HANI ŠMID

in nam pomagali, res iskrena hvala!

Mož in otroci

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega moža, ata, starega ata, brata in tasta

AVGUŠTINA SIMNICA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali toliko cvetja, nam pisмено in ustmeno izrazili sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni tov. Janezu Gmajnarju za lepe poslovilne besede, kolektivno strugarne valjev, kolektivno CPD za vso pomoč. Pri srčna hvala sosedom, ki so nam nudili vso skrb in pomoč v teh težkih dneh. Iskreno se zahvaljujemo javniški godbi in vsem, ki so nam stali ob strani.

Zalujoča žena, hčerka, sinovi, sestra in brat z družinami

prostem, vrtničarstvo, obiranje sadja, zbiranje zdravilnih zelišč, streljanje, balinanje, kopanje, ribolov, lokostrelstvo, jahanje, perjanica.

2. kategorija – srednje težke dejavnosti: javna dela, gradnja hiše, avto-moto vožnje, kegljanje, odbojka, plavanje, čolnarjenje, izleti v gore, turno smučanje, namizni tenis, jadranje na vodi; zdravstvena, estetska (za ženske), proizvodna in korektivna gimnastika, narodni plesi – kolo.

3. kategorija – posebno napore in zahtevne dejavnosti so: kolesarjenje na dolge proge, avto-moto dirke, rokomet, nogomet, košarka, rokoborba, dviganje uteži, judo, orodna telovadba, alpinistika, waterpolo, drsanje, hokej, tek na smučeh in visoko turno smučanje.

V našem kraju imamo vse pogoje za razvoj ljudske rekreacije in tako tudi športne in je zato treba storiti vse,

da se bodo razvile res množično!

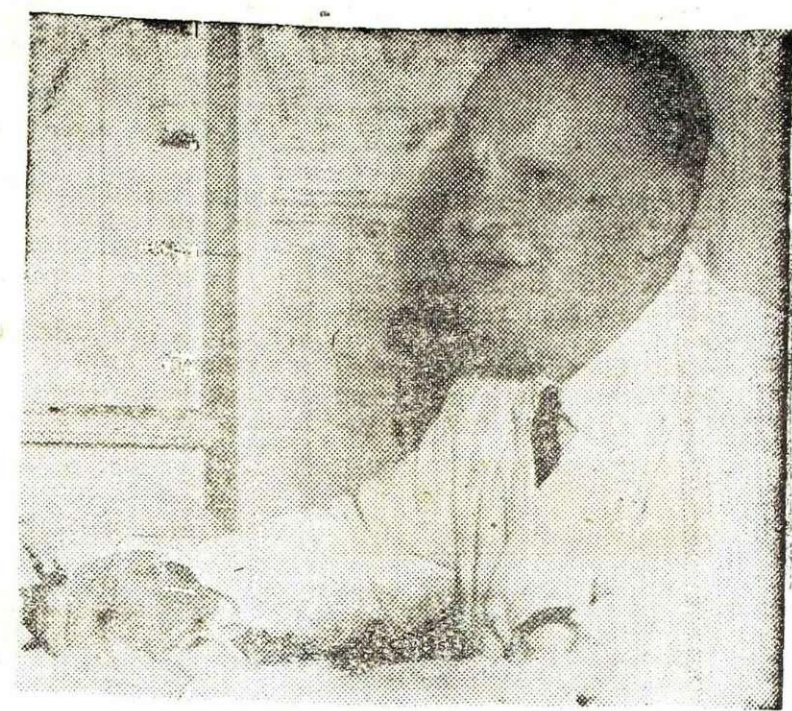
S tem pa ni rečeno, da je športna rekreacija edina oblika industrijske rekreacije. Nasprotno! Je samo ena izmed njenih vej. Prav tako lahko govorimo o glasbeni, igralski, likovni, obrtniško-razvedrilni rekreaciji itd. O teh pa drugič.

Viktor Krevsel

LEP JUBILEJ

V marcu letos je minilo 35 let, odkar je prišel na Jesenice tov. dr. Viktor Marčič. Vsi Jeseničani in tudi mnogi drugi ga dobro poznajo in zelo cenijo.

Dr. Viktor Marčič se je rodil 9. junija 1899. leta v Litiji, univerzitetne študije in diplomu pa je opravil v letu 1925 v Pragi. Po enoletnem glazbova-

nju v Splošni bolnici v Ljubljani je prišel na Jesenice, začel s privatno ordinacijo in ordinacijo pri Bratovski skladnici. Za državnega zdravnika ni bil nastavljen, čeprav je za to prosil. To se mu je uresničilo šele po osvoboditvi in je že od 1. oktobra 1947 zaposlen kot splošni zdravnik Zdravstvenega doma Jesenice.

To je nekaj splošnih podatkov, ki jim pa moramo pristaviti še marsikaj. Tako je dr. Marčič več kot dvajset let brezplačno predaval, največ v Delavskem domu pri Jelenju. Bil je tudi brezplačen zdravnik za vse panoge športa, najbolj pa se ga spominjajo verjetno tudi udleženci NOB, saj je že v prvih dneh obratovanja aktivno sodeloval v NOB in s svojim strokovnim znanjem rešil mnoga življenja. Tako je v septembru 1941 rešil s pokojnim dr. Višnarjem znanega revolucionarja Vencija Perkota, ga v prtljajniku svojega avtomobila prepeljal z Mežakle na svoj dom. Po enomesečnem zdravljenju pri njem doma pa ga je spet v prtljajniku odpeljal nazaj v partizane. Mnoge ranjene borce je

zdravil na svojem domu, ki so mu jih pripeljali včasih kar v vozu za prevoz gnojnice. Zaradi te svoje dejavnosti je bil s strani Nemcev določen za usmrnitev in le naključje je, da je ostal živ in da je še danes med nami. Od 1. marca 1945 naprej pa je aktivno sodeloval v NOV kot šef sanitetnega oddelka Cankarjeve brigade, od 16. maja 1945 do 17. decembra 1945 pa kot aktiven oficir v JLA. Omeniti moramo tudi, da je bil že takoj ob prihodu prvih okupatorjev – Italijanov zaprt ter ob menjavi okupatorja spet izpuščen. Bil je tudi od vsega začetka član OF, in je z vso svojo družino vselej skozi do odhoda v partizane aktivno pomagal narodnoosvobodilnemu pokretu.

Dr. Viktor Marčič je zdravnik slošne prakse, toda v svojem dolgoletnem delu je moral večkrat opraviti tudi kirurške posege, saj se mu je celo zgodilo, da je doma v postelji operiral slepič.

Za dolgoletno in vestno opravljanje težke in odgovorne naloge je bil dr. Marčič tudi odlikovan z ordenom za zasluge za narod III. stopnje in ordenom dela II. stopnje. To je brez dvoma lepo priznanje, dolžnost nas vseh Jeseničanov pa je, da mu ob 35-letnici njegovega delovanja na Jesenicah in 40-letnici dela iskreno čestitamo in zaželimo še mnogo sreče in uspehov v njegovem bodočem delu in življenju!

v večernih urah, so gasilci Železarne z bliskovito naglico intervenirali in tako rešili hišo pred požarom.

Zato želimo izraziti teplo zahvalo gasilski četi za nesebično in požrtvovalno pomoč! Istočasno hočem poudariti discipliniranost gasilske čete, ki je bila par minut po prijavi na mestu požara in je tako uspešno posredovala in preprečila več milijonsko škodo.

Izrazite prosim v mojem imenu poveljniku gasilske čete, kakor vsem sodelujočim pri gašenju moje občudovanje in iskreno zahvalo!

Konrad Vidic I.

Križanka

Vod.: 1. priimek glavnega direktorja našega podjetja, 7. zelo okusni morski raki,

8. demoni, satani, 9. pokrivalo, 11. kazalni zaimek, 13. različna soglasnika, 14. prebivalca evropske države, 17. martinarski izdelek, 19. mesto v ZDA, 20. del bilance.

Navp.: 1. pripadnik jugoslovanskega naroda, 2. orel iz germanske mitologije, 3. slavnostno oblačilo, 4. del telesa, 5. država v Severni Afriki, 6. japonska dolžinska mera, 10. italijansko pristaniško mesto, 12. velikan, kolo, 15. pripadnik nekdanjega indoevropskega naroda, ki je živel tudi na našem ozemlju, 16. uradni spisi, 18. vrsta športa, 19. pritrilnica.

Hitra akcija naših gasilcev

28. marca ob 23.42 je vrtar pri glavnem vходу tov. Kemperle, prijavil naši tovarniški gasilski četi požar. Gorelo je na podstrešju pekarnice Vidic in je oženj, ko so gasilci prišli, že na dveh mestih prodrli skozi streho. Hitra akcija naših gasilcev je preprečila več milijonsko škodo, pri gašenju pa so sodelovali tudi člani prostovoljne gasilske čete Železarne Jesenice in stanovalci samskega doma nasproti pekarnice. Prav tem je poveljnik gasilske čete Železarne Jesenice za disciplinirano in koristno pomoč zelo hvaležen. Požar so pogasili z močnim vodnim curkom, speljanim iz železarne zelo uspešno. Toda naši gasilci si prizadevajo in želijo, da bi dobili sredstva za suho gašenje – gasilski

prah, ogljikovo kislino, CO₂, najbolj sodobna sredstva, ki se v praksi odlično obnesejo, seveda pa so za to potrebne milijonske investicije.

V zvezi s požrtvovalnostjo in hitro pomočjo so dobili zahvalo prizadetega lastnika hiše, ki jo v celoti objavljam:

»ŽELEZARNI JESENICE«

Ob priliki požara, ki je zajel mojo hišo dne 28. 3. 1962

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru obrata Javornik I se zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila zelo dobrodošla v času mojega zdravljenja v zdravilišču.

Ivan Šmon
adj. ustaža
Javornik I

REBUS

Korošec z Jesenic - gorenjski prvak za leto 1962

železarski
GLOBUS

V prostorih jeseniškega šahovskega društva je bilo odigrano od 27. marca do 1. aprila letošnje prvenstvo Gorenjske v šahu za posameznike.

Po sklepu odbora so poleg igralcev iz Kranja in Jesenic lahko sodelovali tudi vsi pr-

ŠAH

vaki društev in sekcij, ki so do roka odigrali društvena prvenstva. Na žalost nismo med igralci videli nobenega udeleženca iz Škofje Loke, Železnikov, Ziri in ostalih krajev Selške in Poljanske doline, kar je treba šahovskim organizacijam pri teh društvenih zameriti, saj nimajo niti registracij urejenih.

Prvenstvo je potekalo v redu. Za zabavno presenečenje je poskrbel Dušan Pristov z Jesenic, ki je do šestega kola vodil sam in iz naslednjih sedmih kol zbral le 1,5 točke. Glavni favorit je bil edini mojstrski kandidat Štrumbl z Jesenic, ki pa je med igranjem opravljal tudi službo, zato mu slabšega plasmaja ni zameriti. Zanesljivo je igral Bukovac iz Kranja, ki do zadnjega kola, ko se je srečal

s svojim nasledovalcem Korošcem, ni izgubil nobene partije. V tej odločilni partiji pa je, ko je že kazalo, da bo naslov prvaka ošel z njim v Kranj, z eno slabo potezo vse zapravil. Tako je z istim številom točk, vendar zaradi boljšega količnika po Sonnenbornu, postal gorenjski prvak za leto 1962 - Janko Korošec z Jesenic.

Vrstni red: 1.-2. Korošec

(Jesenice), Bukovac (Kranj) 10, 3.-4. Štrumbl in Simčič (oba Jesenice) 9, 5. Longor (Kranj) 7,5, 6. Zorko (Jesenice) 7, 7. Bertonec (Kranj) 6,5, 8.-9. Hudovernik (Gorje) in Pristov (Jesenice) 6, 10.-11. Hrovat (Bled) in Udir (Podnart) 5, 12. Podgornik (Kranj) 4, 13.-14. Orešnik (Javornik) in Harinski (Radovljica) 3 točke.

Vladimir Kaše

Uspehi avto-moto društva

Pred kratkim je bil letni občni zbor AMD Jesenice. Poleg članov so se ga udeležili tudi predstavniki republiške in okrajne avto-moto zveze ter predstavniki avto-moto društev jeseniške občine. Predsednik inž. Ivan Arzenšek je v uvodnem poročilu seznanil navzoče z delovanjem društva v preteklem letu. Dograditev garaž, dopolnitev voznega parka, ureditev delavnice, uvedba servisne službe, predvsem pa šolanje novih voznikov motornih vozil, dajejo društvu za preteklo leto najlepše priznanje. Za zadnje ima največ zaslug Avto-moto šola, ki deluje v okviru društva in

jo vodi uspešno Rado Torkar. V dvajsetih tečajih so izsolali lani 1186 voznikov avtomobilov, motorjev in mopedov. Zelo pohvalna je tudi skrb za seznanjanje mladine s prometnimi predpisi na šolah. Tudi sodelovanje z občinsko komisijo za varnost prometa na cesti ter sodelovanje na raznih prireditvah, ki jih je bilo lani kar 15, je lepo priznanje za jeseniško avto-moto društvo, ki je izvolilo za še boljše delovanje v prihodnje kar 30-članski upravni odbor. Delovanje jeseniškega avto-moto društva je v resnici važno in skrb za vzgojo dobrih voznikov motornih vozil mora biti najvažnejša dejavnost društva. Vzgoja čim boljših voznikov in načrtno vzgajanje vseh koristnikov cest od voznikov motornih vozil, mopedov in biciklistov do pešcev je tista panoga dejavnosti avto-moto društva, ki bo znižala krvni davek, ki ga terjajo današnje prometne

nezgode. Prav iz tega razloga gre upravi kot avto-moto šoli Avtomoto društva Jesenice polno priznanje in so kaj neutemeljena opravljanja o dobičku, ki naj bi ga društvo ustvarjalo. To potrjuje tako obračun za preteklo leto, kot tudi proračun za tekoče leto, ki izkazuje okoli 7 milijonov dohodkov in prav toliko izdatkov.

Naši najmlajši so brez varstva

V naši občini trenutno obstajajo tri otroško-varstvene ustanove. Dve od teh sta na Jesenicah in ena na Koroški Beli. V teh ustanovah

graditi novo železarno, ki bo imela po prvi fazi izgradnje letno kapaciteto 350.000 ton valjanih železarskih izdelkov.

ZAHODNA NEMČIJA - Kromovo rudo za proizvodnjo ferokroma uvaža ta država iz Južne Afrike, Turčije, Grčije, Perzije, Sovjetske zveze, Cipra in Filipinov.

BRAZILIJA - Brazileke rezerve manganove rude čenijo na 152 milijonov ton. Največja nahajališča te važne železarske surovine, blizu 100 milijonov ton, so v zvezni državi Mato Grosso.

KITAJSKA - Pred nedavnim je bil sklenjen dogovor med Japonsko in LR Kitajsko, po katerem bodo povečali izvoz ferokroma iz Japonske od 40 ton, kot so se dogovorili v februarju preteklega leta, na 400 ton.

JESENICE: »PARTIZAN« ŠKOFJA LOKA

V nedeljo 15. aprila je bilo na sporedu prvo kolo gorenjskega nogometnega prvenstva v spomladanskem delu. Jeseničani so morali v goste k enajstotici »Partizana« v Škofjo Loko. Tekma se je končala z rezultatom 3 : 1 in je bila za jeseniške nogometaše zelo pomembna.

Vse kaže, da so naši nogometaši na tekmovalje dobro pripravljeni in lahko pričakujemo, da bodo prvo mesto v gorenjski ligi obdržali do konca prvenstvenega tekmovanja.

uživa varstvo 312 otrok. Število sama ni majhna. Toda, če vemo, da je v naši občini 4 tisoč zaposlenih žena in samo v mestu Jesenice okrog 700 varstva potrebnih otrok, nam slika postane jasna. Kapacitete sedanjih ustanov so odločno premajhne, da bi krile vse vzgojno-varstvene potrebe. Zato je še mnogo otrok zaposlenih staršev, ki so prepuščeni cesti ali neprimernim vzgojnim vplivom.

Vemo, da zaposlenemu očetu ali materi ni vseeno, kje se potika in kaj počne njihov otrok v času, ko so oni pri delu. Če pa upoštevamo še znano dejstvo, da le sproščen delavec lahko dosega dobre delovne rezultate, nam postane razumljivo, kako važno vlogo imajo otroško-varstvene ustanove. A. C.

Zastarela valjarna

(Nadaljevanje s 1. strani)
vlečenega ali brušenega jekla dvakrat ali trikrat večja proti toplo valjanemu jeklu. To pa ni samo pri nas, temveč na celim svetu. Navedel bi samo podjetje »Böhler« v Avstriji, ki ima letno proizvodnjo blizu 240.000 ton. To podjetje izdeluje danes 600 standardnih kvalitete jekla in je znano po vsem svetu. Svoja jekla pošilja v okrog 24 držav. Samo podjetje niti v svojih mehaničnih delavnicah ne uporablja za izdelavo

raznih delov takoj valjanega jekla, temveč samo luščeno ali vlečeno jeklo.

Čaka nas torej ogromno razumevanja za bodoči razvoj podjetja. Tudi jeklovlek se danes bori s težavami. Vendar s skupnimi naponi in z razumevanjem bomo premagali težave, ki nastopajo. Le tako bomo pridobili sredstva, s katerimi bomo lahko kupili stroje za valjarne kot za jeklovlek, da bomo posredovali tržišču jekla, ki jih danes potrebuje.

ŽELEZAR, tednik - izdaja: Železarna Jesenice - glavni in odgovorni urednik Remigij Noč - ureja redakcijski odbor. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Naslov: Uredništvo »Železar«, Železarna Jesenice, telefon št. 394. - Tisk CP »Gorenjski tisk« v Kranju

Stanko Ravnik:

Novo središče jekla na Daljnem vzhodu

Jeklarska industrija zapadnega sveta je dosedaj imela za izvoz investicijske opreme za jeklarne in uvoz železne rude svoja interesna področja v Latinski Ameriki in na Bližnjem vzhodu vse do Indije. Osamljeni projekti manjšega obsega za gradnjo jeklarn so trenutno v teku na Daljnem vzhodu, le na Filipinih, kjer delajo Švicarji, v Južni Koreji in v Indoneziji pa delajo nemške firme. Vzporedno s temi tendencami ne zaostaja samo izvoz jekla zapadne industrije, temveč razmerje med celotno proizvodnjo jekla zapada in vzhoda se je nepričakovano spremenilo v dobro Japonske, Kitajske in SSSR.

V letu 1960 so obstajale tri gospodarske skupine proizvajalcev jekla: ZDA in Kanada, Evropa (vključno vzhodne države) in takoimenovane »ostale dežele«. Prvi dve gospodarski skupini proizvajalcev jekla sta bili skoraj izravnani,

tehnični feljton

saj je vsaka na svojem področju proizvajala 100 milijonov ton jekla, tretja skupina, v kateri so bile: Japonska, Avstralija, Južna Afrika in še druge, pa je bila skromna; njena proizvodnja jekla je znašala približno 10 % od svetovne proizvodnje, ali 34 milijonov ton.

Toda zadnje čase je nastalo v tej mali skupini zelo živahno gibanje, ki da slutiti, da je na pohodu morda nova delitev svetovnega središča jekla.

Azija in Daljni vzhod, skupaj z Indijo in Avstralijo ter LR Kitajsko, toda brez SSSR, je v primerjavi z nazadujočo proizvodnjo zapadnih dežel močno napredoval. V letu 1961 so že dosegli proizvodnjo 60 milijonov ton jekla, od tega: Japonska 28 milijonov, LR Kitajska 20 milijonov, Avstralija 4,5 milijonov, Indija 3 milijone, Tailand, Južna Koreja, Malaja skupno 1-2 milijona ton. V primerjavi s svetovno proizvodnjo jekla v letu 1961 - 355 milijonov ton (v letu 1960 342 milijonov ton) ima že Azija udeležbo 17 %, medtem ko so ostale dežele v Afriki in Latinski Ameriki udeležene le z 2 do 3 % skupne svetovne proizvodnje, ali okrog 7 milijonov ton.

K članku proizvodnja jekla na Japonskem bpsk Ta razvoj ne vpliva negativno samo na za-

hodne izvoznike jekla, temveč pomeni tudi protitež ruske premoči v proizvodnji jekla.

Iniciativa pripada Japonski, ki je brez surovin za proizvodnjo jekla, vendar ima najbolj interesanten razvoj, ki ga je napravila neka država po vojni. V letu 1960 je dosegla proizvodnjo jekla v Franciji (17,3 milijone ton), leta 1961 proizvodnjo v Angliji (22,2 milijona ton), ki jo bodo letos že prehiteli s planiranimi 28,3 milijoni ton in tako dosegli 4. mesto v svetovni lestvici proizvajalcev jekla. Če primerjamo proizvodnjo jekla s prvim normalnim povojnim letom in to leto označimo s 100, se je proizvodnja jekla v ZDA zmanjšala na 85 odstotkov, v Zahodni Nemčiji dvignila na 215 odstotkov, v ZSSR na 222 odstotkov in v Italiji ter na Japonskem na 407 odstotkov.

Kljub povečanju za 27,4 odstotka v proizvodnji jekla na Japonskem v letu 1961 proti 1960 (proti svetovni proizvodnji povečana za 3,2 odstotka), se načrti Japoncev ne bodo ustavili, nasprotno, postajajo še vedno večje naloge, tako da predvidevajo v letu 1970 proizvodnjo 43 milijonov ton. Od tega računajo, da bo šlo za izvoz 15 odstotkov. Potrošnja jekla na človeka je, pri 100 milijonskem ljudstvu, na Japonskem danes 200 kg na leto, v primerjavi z zapadno Evropo, ki ima danes letno potrošnjo na človeka 300 kg. Dalje prihodnjic